Click to verify

Haçlı seferleri özet

"Haçlı" buraya yönlendirilmektedir. Diğer kullanımlar için Haçlı (anlam ayrımı) sayfasına bakınız. Üstte: Kiliselerin tahrip edilmesi. Ortada: Yahudilerin başlarının kesilmesi. Altta: Şövalyelerin Haçlı Seferleri veya Haçlı Akınları, Orta Çağ döneminde Hristiyan Latin Kilisesi tarafından başlatılan, desteklenen ve bazen de yönetilen bir dizi dini savaştı. Bu askeri seferlerin en iyi bilinenleri, 1095 ile 1291 yılları arasında Kudüs ve çevresini Müslüman yönetiminden geri almayı amaçlayan Kutsal Topraklara yapılan seferlerdir. 1099'da Kudüs'ün ele geçirilmesiyle sonuçlanan Birinci Haçlı Seferi'nden başlayarak düzinelerce askeri sefer düzenlendi ve yüzyıllar boyunca Avrupa tarihinin odak noktasını oluşturdu. 1095 yılında Papa II. Urban, Clermont Konsili'nde ilk seferi ilan etti. Bizans imparatoru I. Aleksios Komnenos'a askeri desteği teşvik etti ve Kudüs'e silahlı bir hac yolculuğu çağrısında bulundu. Batı Avrupa'daki tüm sosyal tabakalardan coşkulu bir tepki geldi. Katılımcılar, Avrupa'nın her yerinden geliyordu ve çeşitli motivasyonları vardı. Bunlar arasında dini kurtuluş, feodal yükümlülüklerin yerine getirilmesi, şöhret fırsatları ve ekonomik ya da siyasi avantajlar vardı. Daha sonraki seferler, bazen bir kral tarafından yönetilen, genellikle daha organize ordular tarafından yürütüldü. Hepsine papalık tarafından endüljans verildi. İlk başarılar dört Haçlı devleti kurdu: Edessa Kontluğu; Antakya Prensliği; Kudüs Krallığı; ve Trablus Kontluğu. 1291'de Akka'nın düşmesine kadar bölgede bir şekilde Avrupalı varlığı devam etti. Bundan sonra başka büyük askeri seferler düzenlenmedi. Kilise onaylı diğer seferler arasında, papalık kararlarına uymayan Hristiyanlara ve kâfirlere karşı, Osmanlı İmparatorluğu'na karşı ve siyasi nedenlerle yapılan Haçlı seferleri bulunmaktadır. 1147'den itibaren Kuzey Haçlı Seferleri, Kuzey Avrupa'daki pagan kabilelere karşı yapıldı. Hristiyanlara karşı Haçlı Seferleri, 13. yüzyılda Albigeois Haçlı Seferi ile başladı ve 15. yüzyılın başlarında Hussit Savaşları ile devam etti. Osmanlılara karşı Haçlı Seferleri 14. yüzyılın sonlarında başladı ve Varna Haçlı Seferini de içeriyordu. 1212'deki Çocuk Haçlı Seferi de dahil olmak üzere popüler haçlı seferleri kitleler tarafından oluşturuldu ve Kilise tarafından onaylanmadı. Clermont Konsili (1095) Haçlı Seferleri'nin fikir babası aslında İspanya ve Portekiz'den Müslümanların atılması için başlatılan Reconquista (Yeniden Fetih) hareketidir. Müslümanlar İspanya ve Sicilya'da hakimiyet kurmuşlardı. İber yarımadasında bulunan Hristiyan krallıklar ortak düşman Müslümanların elindeki şehirleri ve kutsal yer olan Kudüs'ü almak için başlattıkları hareket 9. yüzyıldan 15. yüzyılın sonuna kadar sürmüştür.[1] Aslında 1086 yılında Papa VII. Gregorius Doğu'ya bir haçlı seferi yapma düşüncesindeydi fakat bu halefi II. Urbanus'a nasip olacaktı. 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu bir Türk akınına uğramıştı ve Selçuklu Türkleri güçlü bir hakimiyet kurmuşlardı. Suriye ve Filistin'i dahi ele geçiren Türkleri, Hristiyan dünyası tedirginlikle izlemekteydi. Politik başarıları ile bilinen Bizans imparatoru I. Aleksios Türkler'e karşı Papa'dan yardım istedi. Papa bu talebi kabul etti fakat onun amacı Bizans'a yardımdan çok Doğu topraklarını ve Kudüs'ü ele geçirmek, Papalığın görüşlerini benimsemeyen "Heretik" Doğu Hristiyanlarını kontrol altına almak ve Avrupa'nın içinde bulunduğu krizden kurtulmasını sağlamaktı.[2] Çünkü 1094 senesi şiddetli kuraklığın getirdiği açlık ve sefalet, salgın hastalıklar ve artan nüfus gibi problemler ile Doğu'yu Batı'nın gözünde âdeta cennet haline getirmişti.[3] 1095'te toplanan Clermont Konsili'nde, Papa, Hristiyanları Kudüs'ü ve doğu topraklarını ele geçirmek özellikle havarilerin yaşadığı yerlerin ve onlara ait kalıntıların Sarazen Müslümanların elinden kurtarılması için yapılacak kutsal savaşa davet etti.[4] Dünyevi ve uhrevi pek çok vaatte bulunarak onları Haçlı Seferi'ne ikna etti. Kilise sadece dini bir kurum değil aynı zamanda geniş toprakların yöneticisi siyasi bir otoriteydi. Avrupa toplumu feodal ailelerin birbirleriyle savaşları ve şövalyelerin adeta terör estirdiği büyük bir buhran içindeydi. Bu sefere katılacak kontlar ve dükler için öncelikli hedef maddi çıkarlar ve yeni topraklara sahip olmaktı. Böylece Fransızlar, Normanlar ve Lombardlar gibi pek çok milletten örgütlü bir ordu oluşturuldu ve bunlar 1097'de Konstantinapolis önlerine geldiler. I. Aleksios gördüğü bu devasa silahlı birlikler karşısında büyük bir endişeye kapılmıştı. Onların kendi topraklarından geçmesine izin vermedi ve onlara: "Eğer Antakya'yı bana vereceğinize dair yemin etmezseniz İslâm ülkelerine gitmek üzere Boğaz'ı geçmenize izin vermem" dedi. Aslında maksadı Haçlıları İslâm ülkelerine gitmeye teşvik etmek ve Türklerden kaybettiği toprakları geri almayı güvence altına almaktı.[5] Ana madde: Birinci Haçlı Seferi Kudüs'ün düşmesi Kutsal Toprakların Fethi amacıyla başlatılan Birinci Haçlı Seferi'ndeki Antakya (Antiokheia) Kuşatması'nın (Ekim 1097-Haziran 1098) temsili maketinde Haçlı şövalyeleri. Kudüs'teki Kutsal Kabir Kilisesi Birinci Haçlı Seferi (1096-1099) katılan orduların miktarı ve sonuçları bakımından en önemli olan Haçlı Seferidir.[6] Birinci Haçlı Seferi'nin 1096 yılında Clermont'ta toplanan kilise konsilinde Papa Urbanus tarafından başlatıldığı kabul edilmektedir. 1095 yılında Clermont'ta toplanan kilise konsilinde Papa II. Urbanus ve fanatik Keşiş Pierre l'Ermite tarafından teşvik edilmiştir. Ama bu sefere katılmak için Hristiyan Avrupa yüzeyinde propagandanın yapılması ve Haçlı askerlerinin toplanması bir yıldan fazla zaman almıştır. Bu sefer genellikle dalga dalga gelen bazıları sırf din aşkına savaşmayı gözüne alan çeşitli sınıftan halktan oluşan bir grup halinde; diğerleri ise çok düzenli soylu kişiler tarafından profesyonel askerî birlik şeklinde komuta edilen ordularla gerçekleştirilmiştir. Birinci Haçlı Seferi'nin genel olarak başlangıç ve birkaç ana safhadan oluştuğu kabul edilir.[7] Ana madde: Halkın Haçlı Seferi Pierre l'Ermite'in Halkın Haçlı Seferi'ne öncülük eden minyatürü (Egerton Koleksiyonu 1500, Avignon, 14. yy) Birinci Haçlı Seferi'nin ilk ana safhasına köylü haçlı seferi veya halkın haçlı seferi denmiştir. Bu sefere katılan Haçlı ordusu daha çok din aşkına savaşmayı göz almışlardan oluşmuştu. Haçlılar halk kitlelerden oluşmaktaydı; asiller ve profesyonel askerler bu sefere katılmamayı tercih etmişlerdi. 1 Ağustos 1096'da yola çıkan bu ordunun başında fanatik dindar Keşiş Pierre L'Ermite bulunmaktaydı. Bu Haçlı ordusu, hiç savaş deneyimi olmayan erkekler ve hatta tecrübesiz genç, çocuk ve kadını ihtiva etmekteydi. İznik üzerine doğru yürürken Yalova civarında Selçuklu orduları tarafından yenilip imha edildi.[6] İkinci gruba Baronların Haçlı Seferi denir çünkü Avrupa soyluları tarafından komuta edilmiş ve profesyonel ağır zırhlı şövalyelerle donanmıştı. Bundan sonra Haçlı Ordusu'na katılacak daha profesyonel Güney İtalya Normanları, Lorraineliler, Fransız şövalyelerden oluşan büyük bir ordu 1097'de Konstantinopolis önlerine geldi. Komutanları arasında Aşağı Lorenli Godefroy de Bouillon, kardeşi Boulogneli Baudouin, kuzeni Bourglu Baudouin, Normandiya Dükü Robert, Tarantolu Boemondo ve kuzeni Tancred, Toulouse Kontu Raymond, Flandre Kontu II. Robert, Fransa kralı I. Philippe'in küçük kardeşi Vermandois kontu Hugues gibi Fransa'nın, Burgundi'nin ve Güney İtalya'nın önemli soyluları bulunmaktaydı.[6] Avrupa'nın belirtilen alanlarında bu ordular toplanmaktayken özellikle Almanya'da Yahudiler aleyhine bir büyük Pogrom başlatıldı. Bu Haçlı orduları iaşe ve hayvan yemi bulmak için yolların yakınlarında bulunan yerleşkelere büyük zararlar vermeye başladılar. Özellikle Macaristan'da verdikleri zararlar dolayısıyla oradaki idareci güçler bu Haçlı ordularının karşısında durdular. Bu Haçlı ordusu Bizans İmparatoru tarafından Balkanlarda iaşe satın almak için pazarlar, kamp alanı ve, çoğu Türk dili konuşan, Peçenek asıllı paralı askerlerden oluşan Bizans ordusu tarafından refakat sağlanarak kontrol edilmeye çalışıldı.[6] Kafile kafile Konstantinopolis'e erişen bu grup Haçlı ordusunda bulunan soylu Haçlı komutanlar Bizans İmparatoru I. Aleksios'a sadakat yemini ettiler ve ellerine geçirecekleri eski Bizans topraklarını tekrar Bizans idaresine vereceklerine ant içtiler. Bu Haçlı ordusu Bizans tarafından Anadolu'ya geçirildi ve yanlarına "Tatikios" adlı bir Türk asıllı Bizans generali komutasında bir Bizans refakat ve kılavuzluk ordusu verildi. Bu Haçlı ordusu mevcudu için çok değişik tahminler yapılmaktadır. İnanılır bir kaynağa göre, bu ordu 30.000 ile 70.000 arasında askerden ve 30.000 asker olmayan kamp takipçisinden oluşmuştur.[8] Haziran ayının sonunda Haçlı ordusu Kudüs'e gitmek için yürüyüşe başladı. Fransız soylu asillerinden Blois kontu Stephen karısına gönderebildiği nadir bir mektupta bu geçişin 5 hafta süreceğini belirtmişti. Ancak bu geçiş 2 yıl sürdü. 10 Nisan'da Haçlılar yürüyüşe başlayıp önce Anadolu Selçuklu Devleti başkenti İznik'i kuşattılar. Anadolu Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan Haçlılar'ın ciddi bir tehlike olabileceğini hesap edememiş ve 1097 ilkbaharında bütün ordusu ile Ermeni Gabriel'in elindeki Malatya'yı kuşatmaya gitmişti. Haçlılar bu sırada Bizans gemileriyle Yalova'ya oradan da İznik önlerine gelerek şehri kuşattılar. I. Kılıç Arslan durumun önemini geç de olsa anladı ve derhal İznik yakınına döndüyse de şehir kuşatılmıştı ve büyük Haçlı ordusuyla baş edemeyeceğine karar vererek geri çekildi. Beş hafta kuşatmaya dayanan İznik 17 Haziran 1097'de Bizans'a teslim edildi. I. Kılıç Arslan da 1097 yılında başkent'i İznik'ten Konya'ya taşımak zorunda kaldı.[6] Anadolu içlerine çekilen Kılıç Arslan Dânişmend Gazi ve Kayseri emiri Hasan ile ittifak yaptı. 30 Haziran 1097'de müttefikler Eskişehir Ovası'nda Haçlılara saldırdılar. Haçlılardan önde yürüyen Normanlardan oluşan grup Anadolu Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan tarafından karşılandı. Bu ovaya çıkışın Bizans ve Haçlılarca "Dorileon" olarak adlandırılması nedeniyle Birinci Dorileon Muharebesi adı verilen askeri çatışma başladı. Bu muharebede ağır zırhlı, özel terbiyeli büyük zırhlı atlı ve özel silahlı şövalyeler ile ağır süvari hücumları yapan Haçlı ordusuna karşı olarak gayet hızlı ve manevra kabiliyetli; hafif zırhlı; ağır zırhlara karşı ve hızlı ağır süvari hücumlarına karşı efektif olmayan hatta hiç işlemeyen ok, cirit ve kılıç gibi hafif silahlı Selçuklu hafif süvarisine üstün geldiği açığa çıktı. Bu meydan muharebesini kazanamayacağını anlayan Sultan I. Kılıç Arslan ordusunu muharebe meydanından geri çekmek zorunda kaldı. Hristiyan tarihçileri bu muharebeyi kazanan Haçlı ordusunu ve bu ordunun komutanlarını çok överek anmaktadırlar.[6] Bundan sonra I. Kılıç Arslan Haçlı ordusunu bir meydan muharebesi ile mağlup edemeyeceğini, hatta yürüyüşlerine bile engel olamayacağını anladı. Anadolu'dan geçen Haçlı ordusu ile hiç askeri çatışmaya girmeden onların Anadolu'dan ilerlemelerini izleme stratejisine uydu. Fakat yolları üzerindeki bölgeleri boşaltıp, tarlaları yakarak, meralardan Haçlı ordusu hemen gelmeden büyük koyun sürüleri geçirerek Haçlılar atlarına otlanacak ot bırakmayarak ve su kuyularını tahrip ederek onları zor duruma sokmaya çalıştı.[6][9][10] Bu Haçlı ordusu Anadolu'da Uluborlu (Polybotus), Yalvaç (Antioch-Pisidia), Akşehir (Philomelium), Ladik (Laodicea), Konya (Iconium), Ereğli (Hereclea), Kemerhisar (Tyana), Niğde (Augustapolis), Kayseri (Mazacha), Kahramanmaraş (Marash) yoluyla Antakya'ya indi.[6][10] Buradan "Boulogne'lu Baudouin" Edessa'da (günümüz: Şanlıurfa) hüküm süren ve Ermeni asıllı bir eski Bizans ordusu komutanı olan Thoros Edessalı tarafından çağrıldığı için kendine bağlı ordusu ile Edessa'ya yöneldi. Thoros Edessalı, Selçuklu Şam Meliki Tutuş tarafından 1094 civarında Edessa kalesi ele geçirilince Edessa'yı idareye memur edilmiş parali askerlerden kurulmuş olan Bizans ordusu komutanı idi. Fakat bu görevi yapmakta iken Thoros Selçuklular aleyhine dönüp uzunca süren Artuklu Sökmen Bey komutasındaki bir Selçuklu ordusunun kuşatmasına başarı ile direniş göstermişti. Bundan sonra Thoros emrindeki ordu ile hem Selçuklular hem de Bizanslılardan bağımsız olarak Edessa şehrini yönetmeye başlamıştı. Ermeni asıllı olduğu ve Ortodoks Hristiyanlığa inandığı için Edessa Ermenileri tarafından sevilmemekte idi. Yine Ermeni asıllı ve eskiden Selçuklularla yakın ilişkisi olduğu için Ortodoks Bizanslılar tarafından da beğenilmemekte idi. Thoros politik durumunu sağlamlaştırmak için 1098'de Antakya Kuşatması ile uğraşmaya başlayan Haçlılar ordusundan destek istemişti. Bu destek Şubat 1098'de Baudouin de Boulogne'nun Edessa'ya kendi ordusu ile gelmesi ile başladı. Baudouin de Boulogne önce Edessa Kralı Thoros'un evlatlığı ve varisi olarak kabul edildi. Fakat Baudouin Thoros aleyhine önce gizli entrikalara girişti ve sonra açıkça onu Urfa iç kalesinde kuşatmaya aldı. Thoros Baudouin'in Edessa'da yönetimi ele almasını bir anlaşma ile kabul etti. Ailesi ile kayınpederi Meletine (modern Malatya) Emiri Gabriel'e sığınmayı planlamıştı. Fakat birkaç gün sonra 9 Mart'ta şehrin Ermeni asıllı olan halkı (çok muhtemelen Baudouin'in emri ile) Thoros'u yakalayip linç ettiler. Böylece Edessa'nın tek yöneticisi olarak kalan Baudouin burada ilk Haçlılar devleti olarak Edessa Kontluğu devletini kurdu ve kendini ilk Edessa Kontu olarak ilan etti.[11] Ana madde: Antakya Kuşatması Yollarına devam eden Haçlılar Torosları iki değişik geçitten geçerek Çukurova bölgesine girdiler ve daha sonra yollarına devam ederek Antakya önlerine geldiler. Antakya önlerine gelen ordunun başında Taranto prensi Boemondo vardı. Boemondo Birinci Haçlı Seferi'nin en etkili askeri komutanlarından biriydi. Güney İtalya'nın Norman fatihi Robert Guiscard'ın oğlu olan Boemondo'un seferi katılma amacı yeni topraklar elde etmekti.[12] İsmen Büyük Selçuklu Devleti'ne tabi olan Antakya Emiri olan Yağı-Sayan, Haçlılar'ın Antakya'ya doğru geldiklerini haber alınca, şehirdeki Hristiyanlardan korktu. Antakyalı Müslümanları erkekleri surların dışına çıkarıp şehrin etrafına hendek kazmalarını emretti ve Müslümanların yanına hiçbir yabancıyı sokmadı. Ertesi gün de aynı şekilde Antakyalı Hristiyan erkekleri surlar dışına çıkarıp hendek kazmalarını emretti, onların yanında da hiçbir Müslüman yoktu. Ama Yağı-Sayan Antakyalı Hristiyan erkekleri şehir surları içine almadı. Yağı-Sayan şehir içinde bulunan Hristiyan kadın ve çocukların can ve mal güvenliğinin teminatını verdi. Bundan sonra Emir Yağı-Sayan Antakya kalesinde güçlü bir direnişle dokuz ay süren bir savunma yaptı. Bu savunma sırasında Antakya'ya askeri destek icin önce Şam'daki melik Suriye Selçuklu Şam Meliği Dukak ve sonra da Halep'teki melik Suriye Selçuklu Halep Meliği Rıdvan'dan askeri yardım gönderdiler ama bunlar Haçlılar ordusuna yenik düştüler ve bu girişimler sonuçsuz kaldı. Fakat Haçlılar "Firuz" (bazı kaynaklarda "Rüzbe") adında bir kale muhafızını rüşvet vermek suretiyle ikna ettiler ve kalenin bir burcunu ele geçirdiler.[13] Kale'nin tümden düştüğünü sanan Yağı-Sayan 30 muhafızıyla kaleden çıkıp gitti. Kaleyi ele geçiren Haçlılar pek çok Müslüman'ı katlettiler. Haçlılar şehri ele geçirdikten sonra Selçuklular Musul Atabeyi Gürboğa[14] topladığı bir Müslüman ordusu ile Antakya önlerine gelip Antakya kalesi içine bulunan Haçlı ordusunu kuşatmaya aldı. Korkak davranıp hemen hücuma geçmemesi ordusunda anlaşmazlıklar doğurdu. Diğer taraftan 12 gün kapalı muhasara altında kalan Hristiyanlar büyük açlık çektiler. Soylu ve şövalyeler atlarını; diğer Haçlılar yakalayabildikleri her türlü yaşayan hayvanı ve ağaç kabuğu ve otları yemeye başladılar. Haçlılar gıdasızlıktan bıkkınlık ve ümitsizlik içerisine girdiler. Keşiş Marsilyalı Pierre Barthelemy dinsel hayaller görmeye başlayıp İsa'nın çarmıha gerildikten sonra öldürülmesi için kullanılan Kutsal Mızrak'ın Antakya Katedrali'nin zemininde gömülü olduğunun rüyasını gördüğünü bildirdi. Antakya Katedrali zemininde yapılan kazı ile bir mızrak bulundu. Bunu bir mucize sayan ve üstün moral kazanan Haçlılar Kutsal Mızrak'ı taşıyan Le Puy Başpiskoposu Adhémar de Monteil ile 8 Haziran 1098'de kaleden huruç hareketi yaptılar. Gürboğa'nın müttefiki Şam Meliği Dukak ve Gürboğa'nın kendilerine hüküm edeceğinden korkan diğer emirler Gürboğa ordusundan ayrıldılar. Kalan ordu büyük bir mağlubiyete uğradı.[6][15] Haçlılar Antakya'yı aldıktan sonra bir müddet burada kalarak at, yiyecek ve iaşe tedariki için uğraş verdiler. Bu tedariki sağlamak için yakınlarda olan Arap yerleşkelerine saldırılarda bulundular. Bu saldırıların birisi Maarratu'n-Numan'a yapıldı. Aralık 1098'de Antakya'dan gelen bir Haçlı ordusu bu şehrin duvarları önlerinde karargâh kurup şehri muhasaraya başladılar. Halk onlara karşı çok çetin bir savaşa girdi. Haçlılar kale burçlarının karşısına ahşap bir burç dikip beklemeye başladılar. Müslümanlar bir süre sonra bulundukları surlardan inip daha güvenli olacağını düşündükleri şehirdeki evlerine sığındılar. Haçlı ordusu taarruza geçti ve şehri eline geçirerek bir katliam yapmaya başladı ve Haçlılar burada yaklaşık 20 bin kişiyi öldürdüler. Daha sonra buradan ayrıldılar. Haçlı kronikleri burada Haçlıların ölen Müslümanların bedenlerini yediklerinden bahsetmiştir.[16] Haçlılar Müslüman yetişkinleri kaynatıp çorba yapmak, Müslüman çocukları şişe geçirip ateşte pişirmek ve yemek dahil olmak üzere son derece korkunç bir saldırı gerçekleştirdiler. Bu dönemdeki Haçlı yamyamlığı hem Frank hem de Arap raporları tarafından doğrulanıyor. Mesela Caenli bir Frank görgü tanığı, haşlama ve kızartma vahşetini rapor etmiş. Maarra'nın fethedilişi sırasında orada olan Aixli Albert şöyle yazmış: "Bizim bölüklerimiz sadece ölü Türkleri ve Suriyelileri yemekten küçülmediler, aynı zamanda köpekleri de yiyorlardı!"[17] Abd'l-Ala şehri ise Ocak 1099'da yapılan hücumdan sonra tamamıyla yakılıp yıkıldı; kalesinin taşları bile teker teker sökülüp şehir ortadan kaldırıldı. Birçok Arap şehri ise elçiler ve hediyeler göndererek Haçlıların her isteklerini yerine getireceklerini belirttiler.[11] 13 Ocak'ta Antakya'dan ayrılmaya başlayan ana Haçlı ordusu 7 Temmuz'a kadar Antakya'dan Lübnan. batı Suriye ile Filistin'den geçerek Kudüs'e vardı. Bu geçiş sırasında Fatimiler'in kuzey sınırı olan "Nehr-ul-Kelb" ırmağını geçip Fatimiler arazilerine girdiler. Yolda bulunan bazı şehirleri (örneğin Hisn-el-Akrad, Tartus, Arsuf, Ramallah, Beytüllahim) ellerine geçirdiler ve diğerlerini (örneğin Saycar, Akka, Jabal, Trablusşam, Kayserya) ya başarısız kuşatmadan sonra geride bıraktılar ya da kenarlarından hücum etmeden geçtiler. 5 Temmuz 1099'da Kudüs şehri surları önüne vardılar.[11] Ana madde: Kudüs Kuşatması (1099) Kudüs şehri İftikar el-Devle komutasında Fatimiler ordusu tarafından savunmakta idi. 5 Temmuz'dan itibaren Haçlı orduları şehrin surlarına birçok başarısız saldırılarda bulundular ve geri püskürtüldüler. Filistin sahillerine gelen Cenevizliler Yafa yakınlarında karaya oturttukları gemilerini parçalayarak tahtalarını Kudüs önlerine getirdiler. İki tane büyük kuşatma kulesi yaptılar. Bu iki tahta kule 14 Temmuz gecesi şehrin duvarları önüne getirildi.[6] 15 Temmuz günü şehir kuzeydoğu kapısı önünde bulunan kuleden Flandralı şövalye ilk defa şehre girmeyi başardı. Sonra Godefroi de Bouilion, kardeşi Eustace Boulogne'lu, Tancerd ve askerleri de şehre girdiler. Diğer kule ilerleyemedi. Haçlı komutanlardan Raymond Saint Gillies Fatimi kale komutanıİftikar el-Devle'ye bir haberci ile teslim olursa kendisi ve ordusu için serbestçe Kudüs'ten ayrılma izni verileceğini bildirdi. İftikar el-Devle bunu kabul etti. Teslim olup şehir kapılarını açtı.[6] Haçlılar sözlerinde durdular. İftikar el-Devle ve ordusu 15 Temmuz akşamı Kudüs'ten ayrılarak Askelon kalesine gittiler. Kudüs Haçlılar eline geçti. Diğer taraftan Tapınak Tepesi'nde ve civarında 15 Temmuz 1099 günü öğleden sonra, akşamüstü ve ertesi sabah Haçlı ordusu mensupları Kudüs'te bulunan bütün Müslümanları ve Yahudileri öldürmeye başladılar ve büyük bir katliam gerçekleştirdiler.[6] Kudüs'ün fetheden Haçlı ordusunun soylu olan Haçlı komutanları Kutsal Kabir Kilisesi'nde 22 Temmuz'da bir toplantı yapıp Kudüs şehrinin ve ellerine geçen diğer Filistin ve Suriye arazilerinin nasıl idare edileceği hakkında tartışmalar yaptılar. Hristiyanların kutsal saydıkları topraklarda dinsel olmayan devlet işleri ile uğraşmaya yetkili olacak yeni bir Kutsal Kudüs Krallığı kurulmasına karar verdiler. Kudüs Krallığı Kudüs şehri yanında Suriye'in güneyi ve Filistin'i de ihtiva edecekti. İlk Kudüs Kralı olarak Godfrey de Bouillon'u seçtiler.[11] Haçlılar ordusu Kudüs'ten çekilen Fatimîler ordusu üzerine giderek Aşkelon Muharebesi'inde Fatimîleri yenerek Filistin'e iyice yerleştiler.[11] Birinci Haçlı Seferi'nde ayrıca Kudüs fethinden önce Urfa Kontluğu (1097-1144) ve Antakya Prensliği (1098-1268) devletlerini Kudüs Krallığı'ndan bağımsız olarak ama bu krallıkla yakın bağlantılı bir şekilde kurulmuşlardı. Kudüs'ün işgalinden sonra, 1109'da Haçlılar Trablusşam'ı işgal ettiler ve, bu şehir ve civarında yine bağımsız statülü olarak Trablus Kontluğu (1109-1289) devleti kuruldu. Birinci Haçlı Seferi Hristiyanlar ve modern tarihçiler tarafından çok başarılı olduğu kabul edilmektedir. "Baronların Haçlı Seferi" safhası çoğu Frank asıllı Hristiyanların Kudüs'ü ellerine geçirmeleri ile sonuçlanmıştır. Bu Haçlı Seferi'nden sonra Selahaddin Eyyubi'nin 1187 yılında Kudüs'ü geri almasına kadar Hristiyanların elinde Kutsal Kudüs Devleti başkenti olarak kaldı.[6] 1100 yılında Anadolu güneyi, Suriye, Lübnan ve Filistin'de Hristiyan Haçlı Frank asıllı hükümdarları olan dört Haçlı devletinin kurulmasına yol açmış oldu.[6] 1099'da Kudüs'ün alınmasından sonra Batı dünyasında Haçlı Seferleri'ne olan ilgi arttı. Papalık'ın yaptığı propaganda, evlerine dönen Hacıların Doğu'nun zenginliklerine dair anlattığı abartılı hikâyeler ve Papa II. Paschalis haçlı seferi çağrısı kısa süre sonra üç büyük ordunun Haçlı Seferi'ne çıkmasına neden oldu. Papa II. Paschalis Avrupa'daki krallarla, özellikle Kutsal Roma-Germen imparatorları IV. Heinrich ve oğlu V. Heinrich ile bir takım problemler yaşamaktaydı. O yüzden tek Avrupalı kral bile Papa'nın bu çağrısına uymadı. Fakat diğer taraftan dükler ve kontlar bu çağrıya olumlu cevap verdiler. Birinci Haçlı Seferi'nin üçüncü safhası olarak da görülebilen bu 1101 Haçlı Seferi, Filistin'de yerleşen Frank Haçlılarına destek sağlamak için 1101 yılı içinde gelişti. Sefer, Konstantinopolis'e ayrı yollar ve ayrı zamanlarda ulaşan ve oradan birbiri arkasından ve birbirinden aralıklı olarak yürüyüşe geçen üç değişik ordu halinde oluşmuştur.[8][11] Bu orduların sayısı hakkında tam bilgiler bulunmamakta ama değişik tahminler verilmektedir. Üç değişik ordu birliği şeklinde Anadolu'ya gelip geçmeye çalışan Haçlı ordusu için en muhtemel tahmin bu ordunun yaklaşık toplamının 300 bin kadar olduğudur.[18] Bu Haçlı ordularından birincisi Mayıs ayında Konstantinopolis'ten başlayan Milano başpiskoposu Anselm de Buis'in idaresindeki Lombardlar, Blois kontu Stephen kumandasında Fransızlar ve mareşal Konrad komutasında Almanlar'dır. İkinci Haçlı ordusunu Nevers kontu II. Guillaume (Giyom)'un kumandasındaki Fransızlar oluşturmuştur. Üçüncüsünü ise Bavyera Dükü IV. Welf'in idaresinde Almanlar oluşturdu. Bu 1101 Haçlı Seferinin birinci grubunda ağırlık Birinci Haçlı Seferi'ne katılmayan ve ilk defa bir haçlı Seferine katılan Lombardlar bulunmaktaydı. Bu Haçlı ordusu Milano başpiskoposu Anselm de Buis'in idaresindeki Lombardlar, Blois kontu Stephen kumandasında Fransızlar ve mareşal Konrad komutasında Almanlardan oluşmaktaydı. Önce Mayıs 1101'de İtalya'dan Lombardlar Konstantinopolis'e Milano Piskoposu Anselm idaresinde eriştiler. Kudüs'ten Konstantinopolis'e dönmüş olan Anadolu'da sefere deneyimli Toulouse Kontu Raymond de Saint-Gilles komutası altına geçtiler. Sonra Fransızlar ve Almanlar geldiler. Böylece 20.000 kişi kadar olan Haçlı ordusu yeni bir güzergâh takip ederek beklenmedik bir şekilde Ankara'ya yöneldi; o şehri eline geçirip oradan Niksar'a doğru yöneldi. Ağustos'ta Merzifon'da Anadolu Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan ve Danişmendoğlu ordusu ile yapılan Merzifon Muharebesi sonucunda bu Haçlı ordusu büyük bir hezimete uğradı. Haçlı askerlerin 4/5'lik kısmı imha edildi ve kadınlar ve çocuklar esir olarak Türklerin eline geçti.[11] Haziran 1101 sonunda Konstantinopolis'ten ayrılan, Nevers Kontu Giyom'un komutasında bulunan bu Haçlı seferi ordusunun askerleri ve asker olmayan kamp takipçileri Anadolu'da Ankara, Konya üzerinden Ereğli'ye ilerlemeye başladı. Bu Haçlı ordusu çok geçmeden bu yolu takip etmenin bir hata olduğunu anladı. Çünkü önceki Baronlar Haçlı seferi yol etrafına sanki kıran getirmişti ve bu ordu iaşe ve hayvan yemi bulamamaktan bitik bir hale düştü. Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan ve Danişmend Gazi süvari ordularıyla Merzifon'dan Ağustos sonunda ayrılıp Ankara'ya gelip Konya üzerine ilerleyen Haçlılar ordusunun önü sıra geri çekilmekte idi. Konya üzerinden ilerleyen Haçlılar Eylül ayı başında Ereğli yakınlarına gelmişlerdi ki Selçuklu ve Danişmend Gazi süvari orduları onları orada pusuda beklemekteydi. Hemen pusudan hücuma geçen bu süvari ordusu Hacıı ordusunun hemen hepsini savaş alanında öldürüp imha etmek imkânını buldu. Sadece Toros dağlarına doğru kaçan az sayıdaki kişi canını kurtarabildi. Bu ordunun komutanı Neversli Giyom bir Türk asıllı bir Bizans askerinden (Türkopol) kılavuz bularak Antakya'ya erişmeyi başardı.[11] Bu orduyu bir hafta zaman gecikmesiyle Bavyera Dükü Wolf komutasına Almanlardan oluşan üçüncü bir Haçlı sefer ordusu takip etmekte idi. Yine Birinci Haçlı Seferi ordusunun ve 1101 Haçlı Seferi'nin Fransızlardan oluşan ikinci ordusu bu güzergahtan geçmiş ve etraftaki insan ve hayvan yiyecek maddelerini sanki sömürüp bitirmişlerdi. Bu nedenle bu üçüncü ordu ve takipçileri açlık ve özellikle susuzluktan tam harabe olarak yine Ereğli (Heraclea)'ya erişebildiler. Orada yakınlarında Avlos (Akgöl) ovasında bulunduğunu gördükleri çay kaynağı olan gölete kendilerini atıp susuzluklarını giderdiler. Ancak bu göletin suları Selçuklular tarafından zehirlenmişti ve bu suyu içenler zehirlendiler. Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan ordusuyla da bu gölet yakınında pusuda beklemekteydi. Çoğu zehirlenmiş olan ve hepsi çok bitkin kalıp hiç direniş gösteremeyen Haçlılar üzerine saldırıp hemen hemen tüm orduyu esir aldılar. Böylece bu üçüncü 1101 Haçlı Seferi ordusu da, askerlerinin çoğu zehirlenip, yaşayanlar da esir alınıp, yok edildi. Ama yine bu ordu komutanı olan Bavyera Dükü Wolf da şahsen Antakya'ya kaçabilmeyi başardı.[11] Sonuçta 1101 yılı Haçlı Seferi'nin sadece liderleri Antakya'da toplanan bazı adamlarıyla birlikte Kudüs'e gidebildiler. Bu üç safhalı 1101 Haçlı Seferi Haçlılar için öyle korkunç ve öyle büyük bir fiyasko sonuçlanmıştır ki, bu fena sonuç 1101 Haçlı Seferi'nin Avrupa tarihçileri ve "Avrupa dünyası tarafından tümüyle hemen hemen unutulmasına yol açmıştır"[8][19] 1101 Haçlı Seferlerinin sadece liderlerinin Antakya'da toplanabilmesi, bundan sonra artık askeri yönden Haçlı Seferlerinin ve ordularının askeri olarak başarısız kalacağına bir gösterge olmaktadır. Selçuklu ve Danişmendliler ordularının kazandıkları bu askeri başarı Türklerin Anadolu'daki kalıcı varlığını tekrar ispatlamış oldu. Ana madde: İkinci Haçlı Seferi Nûreddin Mahmud Zengî''nin Afrin Muharebesi zaferi, 1149 İkinci Haçlı Seferi 1147-1149 yılları arasında gerçekleşti. Musul Atabeyi I. İmadeddin Zengi'nin 1144 yılında Urfa'yı ele geçirerek bir Haçlı devleti olan Urfa Kontluğu'na son vermesi üzerine Haçlılar Avrupa'dan yardım istediler. Almanya İmparatoru III. Konrad ve Fransa Kralı VII. Louis, ordularının başına geçerek İkinci Haçlı Seferi'ni başlattılar ve Anadolu'ya girdiler. Ancak, Anadolu Selçuklu sultanı I. Rükneddin Mesud ve Halep Atabeyi Nureddin Mahmud Zengi başta olmak üzere her yerde Türk ordularının direnci ile karşılaştılar. Sonuçta çok küçük bir birlik ile Kudüs'e ulaştılar. Birinci Haçlı Seferi sırasında kurulmuş Haçlı devleti Kudüs Krallığı'ndaki Hristiyanlarla birleşerek Suriye'yi ele geçirmek istediler. Bu girişim başarılı olamayınca ülkelerine döndüler. İkinci Haçlı Seferi ilkinin aksine Haçlılar açısından tam bir başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Ana madde: Üçüncü Haçlı Seferi Üçüncü Haçlı Seferi 1189-1192 yılları arasında gerçekleşti. Selahaddin Eyyubi'nin 4 Temmuz 1187'de Hıttin Muharebesi'nde Haçlılar Kudüs Krallığı ordusunu imha eden büyük galibiyetinden sonra Kudüs'ü bir kuşatmadan sonra 2 Ekim 1187'de tekrar ele geçirmesi üzerine Alman İmparatoru Friedrich Barbarossa, 100.000 kişilik bir ordu ile Anadolu'ya girdi. Fransa Kralı II. Philippe ve İngiltere Kralı Aslan Yürekli Richard Akdeniz yoluyla Akka'ya çıktılar ve şehri zaptettiler. İngiltere Kralı Aslan Yürekli Richard birkaç defa Kudüs'ü ele geçirmek için hücumda bulundu ise de Selahattin Eyyubi'nin gayet başarılı taktikleri dolayısıyla Kudüs'ü tekrar Haçlılar eline geçirmeyi başaramadı. Bu olay Selahattin Eyyubi'nin İslam aleminde önemini artırıp sevilmesine neden oldu. Alman ordusu, 1189 Mayıs ayında Resenburg'dan yola çıktı. Friedrich Barbarosso'nun yanında vassalları ve oğlu Schwaben kontu Friedrich von Schwaben bulunuyordu. Almanların, Macaristan'dan geçişleri sorunsuz oldu. Macar kralı Bela, onlara her türlü yardımda bulundu fakat Almanlar, 23 Haziran'da Tuna'yı geçip Bizans arazisine girdiklerinde sorunlar başladı. İmparator, ülkesi içinde var olan olumsuz şartlar dolayısıyla Almanların gelişinden tereddüt içindeydi. Kıbrıs'ta ve Çukurova'da sorunlar vardı ve Anadolu'daki Türkler, çok büyük bir tehlike arz ediyorlardı. Bu yüzdendir ki, II. Isaakios'un Selahaddin Eyyubi ile anlaşması, Hristiyanlığa zarar vermek amaçlı değil, Selçuklu yükselişine engel olmak amacına yönelikti. Fakat Kudüs'teki kutsal yerlerin himayesi Ortodoks kiliseye geçince imparator, yine de tepkilere maruz kalmıştır. Almanlar, Alaşehir'e ulaştıklarında halk, önce Almanlara iyi davranmış fakat sonraları ordunun artçılarını soymaya çalışmıştır. Alman ordusu, Miryokefalon (Karamıkbeli) mevkiinden geçerken 3 Mayıs'ta Türklerle küçük bir çatışma yaşandı. II. Kılıcarslan, daha önce Anadolu'dan geçerken Almanlara yardım vadetmişti. Fakat Almanları bir miktar yıpratmayı da ihmal etmedi. Açlık, susuzluk ve Türklerin okları, Almanlara kayıp verdirmeye başladı. Alman ordusu, 17 Mayıs'ta Konya'ya ulaştıklarında II. Kılıcarslan, Konya'yı kısmen boşaltmıştı. Sultanın oğlu Kutbeddin ile Haçlılar arasında şiddetli bir çarpışma yaşandı ve Friedrich Barbarosso, Konya'ya girdi ise de burada fazla kalmadı. Meram'da biraz dinlendikten sonra Almanlar, yollarına devam ettiler. Alman ordusu, Toros Geçidi'nden Silifke'ye doğru yol alırken Almanların yürüyüş haberi, Selahaddin Eyyubi'ye ulaşmıştı ve bu haberi verenler de Ermenilerdi. 10 Haziran 1190'da Silifke Ovası'na inen Haçlılar, burada büyük bir felakete maruz kaldılar. Çünkü Friedrich Barbarosso, serinlemek için girdiği nehirde boğularak öldü. İngiltere ve Fransa yıllarca savaş halinde olduklarından her iki ülke de yeni bir Haçlı seferini düşünemezdi. Fakat İngiltere ve Fransa kralları Ocak 1188'de Normandiya sınırındaki Gisors'ta barış müzakerelerinde iken Sur başpiskoposu Josias da oraya ulaşmıştı. Onun yaptığı etkili konuşmalar sayesinde iki kral ve yüksek rütbeli kimseler, Haçlı seferine katılma vaadinde bulundular. Her iki kraldan biri, yola çıktığı zaman birinin, diğerinin topraklarına saldırma ihtimali bulunduğundan kralların aynı anda sefere çıkmalarına, Fransızların kırmızı, İngilizlerin beyaz ve Flaman birliklerinin de yeşil haç taşımalarına karar verildi. II. Henry, Alman imparatoruna, Macar kralına ve Bizans imparatoruna mektuplar yazarak Kudüs'ü kurtarmak azmiyle yola çıktığı için, içinden geçeceği bu ülkelerde kolaylık istedi. Daha önce yardım çağrısında bulunan Antakya patriğine de Kudüs'e doğru yola çıktığı haberini gönderdi. Nihayet sefer kararı alınmıştı. Bundan sonra İngiltere ve Fransa'da seferin mali yönünü karşılamak için Selahaddin Öşrü denen ve sefere katılmayanların gelirlerinin onda birini kapsayan vergi yürürlüğe kondu. Sûr başpiskoposu Josias, Avrupa'daki bu gelişmeler üzerine büyük umutlarla ülkesine döndü. Fransa kralı II. Philippe, sakin bir yolculuktan sonra 14 Eylül'de Messina'ya sakin bir giriş yaptı. İngiltere kralı Richard ise donanmadan ayrı, kara yolunu tercih etmişti ve 3 Ekim'de Messina'ya ulaştı. Richard, İtalya içlerinden geçerken Sicilya kralı Tancredi'nin, kız kardeşine yaptığı haksızlıklar konusunda bir şeyler duymuştu. Belki bunun da etkisiyle Messina'ya girişi daha bir gösterişli ve gövde gösterisi şeklinde oldu. Tancredi, iktidara gelince kralın dul eşi Giovana'nın elinden has arazisini alarak kendisini hapis tutmuştu. Ayrıca, II. Henry'ye verilmek üzere bırakılanları Richard almak istiyordu. Bu durumda Richard'ın gelişi doğal olarak Tancredi'yi korkuya düşürdü. Tancredi, Joanna'yı serbest bırakıp arazilerini geri verdi ve Joanna'yı ağabeyinin yanına gönderdi fakat Richard'ın öfkesi geçmemiş olacak ki etrafa birlikler göndererek yağmada bulundu. 3 Ekim'de şehir dışında İngiliz askerleriyle bir grup Messinalının arasında çıkan kavga ise daha büyük olaylara sebebiyet verdi. Philippe Auguste'un de araya girmesiyle anlaşmaya çalışılırken halktan bir takım insanın, kral Richard'a küfretmesi, bardağı taşıran son damla oldu. Sonucunda İngilizler, Messina'yı zapt edip yağmaladılar. Sükûn ortamı Tankred'in, Richard'a kalan mirası vermesiyle sağlandı ve 8 Ekim'de Tankred ile Richard arasında anlaşmaya varıldı. Kral Richard'ın yolculuğu, fırtına yüzünden daha olaylı geçti. Şiddetli rüzgâr dolayısıyla donanma birbirinden ayrıldı. Joanna ve Berengaria'nın bulunduğu gemi, Kıbrıs'a doğru sürüklendi ve karaya oturdu. Kıbrıs'a hâkim olan ve Bizans'a isyan halinde bulunan İsaakios Dukas Komnenos, büyük bir hataya imza atarak Joanna'nın ve Richard'ın nişanlısı Berengaria'nın mallarını müsadere etti. Richard, haliyle bu duruma çok öfkelendi. 8 Mayıs'ta Kıbrıs'a gelen Richard'a, Isaakios Dukas, mukavemet edemeyeceğini anlamıştı. Bunun için Kilani Kasabası'na çekildi. Fazla bir direnişle karşılaşmayan Richard, Kıbrıs Adası'nı zapt etti ve Berengaria ile nikâhı da burada 12 Mayıs'ta kıyıldı. Aslan Yürekli Richard Kudüs yolunda, James William Glass (1850) Richard, Kıbrıs'ta bulunurken Philippe Auguste ve Filistin asilzadelerinin, Akkâ önüne bir an önce gelmesi için gönderdikleri haberler ulaştı. 5 Haziran 1191'de Mağusa'dan yola çıkan Richard, 8 Haziran 1191'de Akkâ'ya vardı. Ana madde: Dördüncü Haçlı Seferi 1204'te Ortodoks şehri Konstantinopolis'in Haçlılar tarafından Fethi (Arsenal Kütüphanesi 5090, 15. yüzyıl) Dördüncü Haçlı Seferi 1202-1204 yılları arasında gerçekleşti. Papa III. Innocentius, Kudüs'ü kurtarmak maksadıyla; tüm Avrupa'yı sefere davet etti. Toplanan ordunun emir komutası İtalyan Bonifacio'ya verildi. Ordunun Mısır'a çıkması planlandı ve Venedik Haçlı ordusunun ücret karşılığı taşımak için özel bir filo gemi hazırladı. Ancak Haçlılar bu nakliye ücretini karşılayamayınca bu sefere iştirak eden yaşlı Venedik Dükü Enriko Dandolo isteği ile önce Zara'ya ve sonra da Bizans İmparatorluğu tahtına geçmek isteyen sabık imparator II. İsaakios'un genç oğlu Aleksios Angelos imparatorluğa geçince ücreti karşılamak için yardım etme vaadi vermesiyle Konstantinopolis'e yöneldi. Haçlı orduları önce 1203'te şehri kuşattıktan sonra şehre girerek II. İsaakios ve IV. Aleksios'u imparator ilan ettirdiler ve Galata civarına geri çekilip yeni imparatorların yardımını beklediler. Fakat yeni imparatorlar mali kaynak bulamadılar ve Konstantinopolis halkının da Latinlerin devamlı karışmalarından hoşnutsuzluğu yüzünden isyan çıktı. Bir komplo ile V. Aleksios imparator oldu ve Haçlıların meşru imparator saydıkları IV. Aleksius öldürüldü. Bu nedenle ve Enrico Dandolo'nun teşvikiyle Haçlı Ordusu Konstantinopolis'e hücum ederek 12 Nisan 1204'te şehri işgal etti. Dördüncü Haçlı Seferinin diğer Haçlı Seferlerinden farkı güya tek elden emir komuta altında olmasıydı ve denizden Mısır'a ve oradan Filistin'e gitmek hedefliydi. Fakat Venedik Dükü tarafından Kudüs yerine Konstantinopolis'e yöneltildi; karışıklıklardan dolayı Konstantinopolis işgal edildi. Kuşatma sırasında büyük bir kısmı zaten yakılan şehir tümüyle talan edilip yıkıldı ve şehrin birçok kıymetli eserleri ya Avrupa'ya götürüldü veya ortadan kayıp oldu. Ortodoks Hristiyan olan Bizans İmparatorluğu yerine Frank asıllı hükümdarlar altında bir Katolik Hristiyan Latin İmparatorluğu kuruldu. Bu seferden en kazançlı çıkan Venedikliler oldu ve Akdeniz'in ve Ege Denizi'nin önemli liman ve adaları gemilerinin nakliye ücreti karşılığı Venedik'e verildi. Fakat bu Latin İmparatorluğu fazla yaşamadı (1204-1261). 1261 yılında Bulgarların ve Konstantinopolis'in Latinler eline geçtikten sonra Nikea'da kurulan İznik İmparatorluğu'nun hücumları sonucu yıkıldı. Bu devletin Bizans İmparatoru adını taşıyan hükümdarı VIII. Mihail tekrar Konstantinopolis'e gelerek gerçek Bizans İmparatoru oldu. Ana madde: Çocuk Haçlı Seferleri Bunların dışında 1212'de, tam doğru yorumlanmayan, sadece çocukların katıldığı bir seri Çocukların Haçlı Seferleri adı verilen seferler düzenlenmiştir. Bu seferler Fransa'da ve Almanya'da yaşayan ve Müslümanlara karşı kışkırtılıp Haçlı Seferine çıkmaya zorlanan halkın coşkusundan etkilenen çocukların organize olmalarına atıfludır. Bu organizasyonlardan haberdar olan Papa III. Innocentius bu çocuk organizasyonlarını Haçlı seferine katılmayan daha yaşlıların değersizliğini tanrının kınamasının bir nişanesi olarak yorumlamıştı. Fransa'da organize olan çocukların başında "Stephen" adlı bir çocuk bulunmaktaydı ve 30.000 kadar sayıda çocuk bu organizasyona katılmayı kabul etmişti. Almanya'da organize olan çocuk sayısı ise 7.000 civarında olup liderleri "Nicholas" adlı bir çocuktu. Bu organize olan çocuk grupları Kutsal Toprakların yakınlarına bile varamadan ortadan kaybolmuşlardır. Bir kısım çocuklar ailelerine geri dönmüşler; diğerleri yolda bulunan Hristiyanların yanlarına yerleşmişler; diğerleri ya deniz kazasından ya da açlıktan ölmüşlerdir. Bir kısmını bekleyen en fena akıbet ise Venedikli tacirler tarafından Mısır'a veya Mağrip'e götürülerek köle olarak satılmaları olmuştur.[20] Ana madde: Beşinci Haçlı Seferi Öncülüğünü yeniden ele alan ve Kutsal Şehrin anahtarlarının Mısır'ın elinde olduğuna inanan Papa III. Innocentius 1213'te yeni bir Haçlı Seferi çağrısında bulundu. Bu çağrı 1215 Laterano Konsili'nde kabul edildi. İtalyan bu projeye karşı çekimser, Batılılarsa kararsızdı. Bunun üzerine, Kudüs Kralı Jean de Brienne, Nil deltasına doğru bir sefere çıktı (1217-1220). Bunu eski Kudüs krallığını ihya etmek için bir koz olarak kullanmak istemekteydi. Ama bu Haçlı ordusu içinde karar verme papalık temsilcisi Albano Kardinali olan Pelagios elinde idi. Bu ordu Dimyat kalesini kuşattı. Kale 1219'da düştü. Bu Haçlılar kuşatması başında Eyyubiler Mısır Sultanı olan I. Adil öldü ve yerine Mısır Sultanı olarak oğlu Kamil bin Adil geçti ve kardeşi olan Eyyubiler Suriye Sultanı Muazzam bin Adil'den takviye almıştı. Bu sefer Eyyubiler ordusu Dimyat'ı sardı. Pelagios zorlaması ile Dimyat'tan çıkış yapan Haçlı ordusunun büyük bir kısmı Kahire üzerine yürüdü. Fakat bu Haçlı ordusu Mansure yakınlarında sel mevsiminde yükselen Nil Nehri ve Eyyubiler tarafından yıkılan nehir kenarı duvarları dolayısı ile etrafı su ile kaplı bir yüksek arazide mahsur kaldı ve bu arazinin de etrafı sarılınca ordu teslim oldu. 1221'de Dimyat'ı kurtuluş fidyesi olarak iade edildi. Ana madde: Altıncı Haçlı Seferi Altıncı Haçlı Seferi Kutsal Roma Germen İmparatoru II. Friedrich tarafından yapıldı. II. Friedrich, daha önceki Beşinci Haçlı Seferi'ne Papa III. Honorius'un çeşitli siyasal entrikalar ile katılmasını sağlama uğraşlarına rağmen katılmamıştı. Ama II. Friedrich bir Haçli Seferi'ne katılama yemini etmişti. Papa III. Honorius'un ölümü ve IX. Gregorius'un Papa olması ile imparatora baskılar arttı. 1227'de bir sefere başlamak için ordusu ile Brindisi'den ayrıldı ama gemilerde salgın çıkması nedeniyle geri döndü. II. Friedrich'in özellikle Güney İtalya'daki topraklarında gözü olan ve İtalya'da imparatorluk gücünü azaltmak isteyen Papa IX. Gregorius bunu fırsat bilip II. Friedrich'i aforoz etti. Buna rağmen II. Friedrich en nihayet 1228'de İtalya'dan gemiler ile Doğu Akdeniz'e çıkıp Altıncı Haçlı Seferi'ni başlattı. Önce Kıbrıs'a çıktı ve hanedanının akrabalık ilişkileri dolayısıyla Kıbrıs Kralı olduğu için adanın idaresini ele aldı ve o zamana adayı idare eden diğer Haçlılar hükümdarlıklarıyla yakın ilişkileri olan asilleri (özellikle vekilharç görevli Jean İbelinli'yi) kendi aleyhine döndürdü. İlk karısı İsabella/Yolanda dolayısıyla Haçlılar Kutsal Kudüs Devleti'nin de kralı idi ve Eylül 1228'de bu krallığın merkezi olan Akka'ya çıktı. Mısır, Suriye ve Filistin'in büyük kısmı Eyyubiler elinde idi ve o zaman Eyyubiler Mısır Sultanı Kamil bin Adil üst Eyyubiler sultanı idi. II. Friedrich Arapça bilmesi ve Arap kültürünü derinden anlaması dolayısıyla Sultan Kamil ile imparator gayet geniş konularda birbirleriyle yazışma ilişkileri kurmuşlardı. Sultan Kamil'in Beşinci Haçlı Seferi sırasında Kudüs'ü Haçlılara vermeyi teklif ettiğini II. Friedrich bilmekte idi ve Sultan Kamil'in jeopolitik nedenlerle iktidarının bazı olan Mısır'ı korumak için yine Kudüs'ü gözden çıkartabileceğini de anlamıştı. II. Friedrich Akka'ya çıktıktan sonra da bu karşılıklı ilişkiler devam etmişti. Sonunda II. Friedrich ile Sultan Kamil'in bir gizli anlaşmaya girdikleri kabul edilmektedir. II. Friedrich'in güneye Yafa'ya ilerlemesi gayet abartıp bir antlaşmaya zemin olduğunu herkese duyurdular. Yapılan gizli müzakerelerden sonra 18 Şubat 1229'da Eyyubiler ile Haçlılar arasında 10 yıl süreli bir barış antlaşması imzalandı. Buna göre Kudüs şehri; sahilden Kudüs'e bir yol koridoru ve Hristiyanlarca kutsal sayılan Beytüllahim, Nasıra, Yafa ve Sayda Haçlı Kutsal Kudüs Krallığı idaresine bırakılacaktı. Ama Kudüs'teki Müslümanlara büyük imtiyazlar sağlanacaktı. Bu Haçlı seferi Hristiyan Haçlıların Kudüs'ü alma emellerine barışsal yolla yetiştikleri tek Haçlı Seferi oldu. Ana madde: Yedinci Haçlı Seferi Yedinci Haçlı Seferi, Fransa Kralı IX. Louis tarafından sevk ve idare edildi. Mısır'da Dimyat'ı zapteden IX. Louis buradan Kahire üzerine yürüdü. Ama Mansure kalesi önünde yapılan Mansure Muharebesi'ni kaybetti. Dimyat'a geri çekilmekte iken Fariskur Muharebesi'nde Haçlı ordusu tamamıyla bozguna uğratılıp elemine edildi ve Fransız Kralı esir düştü. Dimyat'ı geri vermek kaydıyla ve büyük bir fidye ödedikten sonra serbest bırakıldı ve 4 yıl sonra ülkesine geri döndü. Ana madde: Sekizinci Haçlı Seferi Fransa Kralı IX. Louis kardeşinin kışkırtmalarıyla son Haçlı Seferine çıktı. O sırada Tunus'tan kalkan Arap korsanları doğuya giden Hristiyan gemilerine zarar veriyordu. Bu yüzden Tunus'a sefer düzenleyen IX. Louis ve ordusunun yarısı veba salgını nedeniyle öldü. Ana madde: Dokuzuncu Haçlı Seferi Sonradan İngiltere Kralı olacak olan Prens Edward ve Fransa Kralı IX. Louis Tunus'a karşı Sekizinci Haçlı seferine girişmiş ve bu sefer salgın sebebiyle sonuçsuz kalmıştır. IX. Louis Kendi komutanlığı altında Haçlı Seferi yapmaya yemin etmişti. 1271'de Prens Edward yeni bir Haçlı ordusu ile Memlük Sultanı Baybars'a karşı Kutsal Kudüs Krallığı merkezi Akka'ya gitmek hedefli bir sefer düzenlendi. Bu sefer de öncekiler gibi başarısız oldu ve bu Haçlıların Orta Doğu'ya düzenledikleri Haçlı Seferleri'nin sonuncusu oldu.[21] Ana madde: Albigeois Haçlı Seferi 1209 yılında Güney Fransa'da bulunan Kathar mezhebi mensuplarına karşı Katolik Fransızlar tarafından bir haçlı seferi düzenlenmiştir. Bu mezhep özellikle Güney Fransa'da doğmuş Papalığa muhalif düalist felsefeyle Hristiyanlığı yorumlayan bir görüştü ve Katoliklerce şiddetle kınanmış ve pek çok kez kanlı saldırılar yapılmıştır. Kadın ve çocukların da katledildiği bu seferden sonra Kathar mezhebi mensupları bu bölgeden sürüldü.[22] Bosna, Bogomilizm mezhebine mensup insanların yaşadığı bir bölgeydi. Papa III. Honorius'un bu bölgeye yönelik yaptığı Haçlı Seferleri çağrısına 1234 ve 1241 yıllarında uyuldu ve Bogomillere karşı sefer düzenlendi. Bu seferler Moğolların Avrupa'yı istila etmeye başlamasıyla birlikte son buldu. 1240-1241 yıllarında Moğollar Baydar ile Kaydu kumandasında Ukrayna ve Polonya'yı işgal etmişlerdi. Papa IV. Alexander'ın Haçlı Seferi çağrısına uyan Polonyalılar, Almanlar ve Töton şövalyeleri 30 binlik bir güçle Moğollar'ı Oder Nehri civarında karşılamışlardı. Fakat Moğollar bu orduyu mağlup etmiş ve Dük Silezyalı Henri öldürülmüştü.[23] 1382 yılında ise bu kez Altın Orda Han'ı Toktamış Rus Knezliklerini bir bir alarak ilermiş ve 13 Ağustos 1382'de tamamen tahrip ettiği Moskova'ya girmişti. Bu olay üzerine bir grup haçlı şövalyesi ile harekete geçen Litvanya kralı ise Poltava yakınlarında ağır bir yenilgiye uğramıştı.[24] Ana madde: Kuzey Haçlı Seferleri Danimarka ve İsveç'in Hristiyan Kralları'nın, Livonyalı Almanlar ve Tapınak Şövalyeleri'nin de katıldığı Kuzey Haçlı Seferleri İskandinav adasında yaşayan pagan halkın Hristiyanlaştırılması için yapıldı. Resmi olarak 1193 yılında Papa III. Caelestinus'un çağrısı ile başlamış olsa da ilk olarak 1147'de İkinci Haçlı Seferi ile paralel yapıldığı kesindir. Ortaçağ boyunca süren seferlerde İskandinavya'da paganlık bitmiştir.[25] 1242 yılında Töton şövalyeleri Ortodoks Ruslara Katolikliği benimsetmek amacıyla bir sefer yapmıştır. Buz Savaşı veya Peipus Gölü Savaşı olarak bilinen savaşı Novgorod Prensliği kazanmıştır. Bundan sonra da Katolik lider Papa'nın organize ettiği Katolik Hristiyan birlikleri Osmanlılara ya da diğer Müslümanlara karşı aynı zihniyette topluca savaş yapmaya devam etmişlerdir. Bunlara örnek olarak Niğbolu Muharebesi ya da Varna Muharebesi hatta Osmanlı-Kutsal İttifak Savaşları örnek verilebilir.[21] Bazı koyu Hristiyanlar Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan İttifakı'nın yaptığı Balkan Savaşları'nı Haçlı Seferi olarak anmaktadırlar. Ana madde: Yakın doğu bölgesi dışındakilere karşı Haçlı seferleri Katolik Kilisesi ve bu kilise hiyerarşisinin kayıtsız şartsız mutlak güçte olduğu Katoliklerce kabul olan Papalar 11. yüzyıl sonunda Yakın Doğu'da Müslümanlara karşı Birinci Haçlı Seferi ortaya çıkarttıktan sonra bunları devam ettirdikleri dönemlerde, Avrupa kıtası içinde de (ta 16. yüzyılda Protestanlığın ortaya çıkmasına kadar) Katolik kilisesine dahil olmayanları elimine etmek için bir seri silahlı mücadeleye önayak olmuşlardır. Bu Avrupa kıtasındaki Katolik Hristiyanların Katolik olmayanlara karşı dinsel nedenle yaptıkları savaşlara da "Haçlı Seferi" adı verilmiş ve bu mücadeleler ve savaşlara da dinsel nitelik tanınarak Haçlı Seferi kavramları ve terimleri kullanılmaya başlanmıştır. Bunlar şöyle sıralanabilir: Ren Bölgesindeki Yahudilere karşı hücumlar Kuzey Haçlı Seferleri Wendlere karşı Haçlı seferleri Livonyalılara karşı Haçlı seferleri Estonyalılara karşı Haçlı seferleri Eski Prusyalılara karşı Haçlı seferleri İber yarımadası Haçlı seferleri Albigeois Haçlı seferi Osmanlı Devleti'ne karşı Balkanlar'da Haçlı seferleri Niğbolu Muharebesi (1396) Varna Muharebesi Osmanlı-Kutsal İttifak Savaşları, Kahlenberg Muharebesi Haçlı Seferi terimine eşit olarak ortaya atılarak kullanılan terim, İngilizce crusade, Fransızca croisade, İspanyolca cruzada, Almanca Kreuzzug ve diğer dillerdeki aynı anlamlı terim, nispeten yeni olarak çıkartılmış ve kullanılmaya başlanmıştır. 1095'ten itibaren Haçlı Seferlerine katılanlar kendilerini daha değişik terimle nitelendirilmişlerdir. Bu terimler arasında Latince asıllı fideles Sancti Petri (Aziz Petrus'a inananlar) ve milites Christi (İsa'nın şövalyeleri) terimleri bulunmaktadır. Fransızca croisade terimi ilk defa 1638'de basılan A.De Clermont adlı yazarın L'Histoire des Croisades adlı tarih eserinde bulunduğu[26] ve İngilizce crusade terimi ise ilk defa 1757'de basılan William Shenstone adlı bir yazarın eserinde bulunduğu bildirilmektedir.[27] Bu seferlere katılan Haçlılar kendilerini Hristiyanlar için kutsal olan Kudüs'e giden bir "Hristiyan hacı" olarak görmekteydiler. Sefere katılan her Haçlı kişi Kudüs'e gitmeyi başarmak için bir votus (yemin) etmekte idi ve bu yemin eden kişiye giysilerinin üzerine dikilmek üzere bir kumaştan crux (hac, salip veya istavroz) verilmekteydi. Katılan her Haçlı kişi kutsal Kudüs'e bir iter (seyahat) veya perengrinatio (silahla savaşarak hac" yapmayı üstlenmekteydi. Savaşarak Kudüs'e varma hedefi bir aptheosis, yani dünyasal bir fikrin Tanrı ya da Yarı Tanrı katına yükseltilmesi, şekilde idi ve Avrupa'nın fakir tabakası için bu tanrısallaşma gerçekleşirse, "Mesih veya Hristiyan bir Mehdi'nin yeniden gelmesinin" hemen olacağı inancına bağlanmıştı. Zaman geçtikçe crux alınması yani "yeminden sonra haç alınıp ve takılması", hem bu yemin; hem kumaştan haç alınması; hem tüm yolculuk ve hem de Kudüs'e varmanın hepsini birlikte kavrayan tek bir kavram haline geçti. Haçlı Seferlerinin numara ile sıralanması; bu sıralanmaya tarihler atfedilmesi, hatta sefere ad verilmesi de, 18. yüzyıldan sonraki tarihçiler tarafından yapılmıştır. Herhangi Haçlı Seferine iştirak eden bir Haçlı hangi numaralı sefere iştirak ettiğinden hiç haberi bulunmamakta idi. Hem bu sefere katılan Haçlılar ve hem de onlara karşı mücadele edip direnenler ve savaşçılar için bu sefer isimlerinin ve tarihlerinin hiçbir kullanışlı anlamı bulunmamakta idi. Bu Haçlı Seferi sıralamasını çok sonradan yaratıp yapan tarihçiler arasında bile kaç tane büyük ve küçük sefer olduğu; hangi numaralı seferin hangi yollarla olduğu ve ne türlü askeri çarpışmalar ihtiva ettiği günümüzde bile gayet tartışmalıdır. Bu tartışmalara rağmen birçok tarihçi 1096-1291 döneminde 8 veya 9 tane büyük ve birçok küçük Haçlı Seferi olduğunu kabul etmektedir. Sıralanan seferin içeriğine ve tarihlerine ait anlam karışıklığına örnek olarak Birinci Haçlı Seferi ele alınır. Bu seferin 1095 yılında Clermont'ta toplanan kilise konsilinde Papa II. Urban (Urbanus)'un verdiği bir vaazla başladığı kabul edilir. Ama bazı tarihçiler bu vaaz ile ilk büyük Haçlı ordusunun yola çıkışı arasında bir yıl kadar zaman olduğunu bilerek bu seferin başlangıcını 1096 olarak alırlar. Bu seferde başlangıçtan sonra üç ana safha olduğu kabul edilir: Keşiş Piyer'in Halkın Haçlı Seferi; Antakya ve Kudüs'ü ele geçirip Doğu Akdeniz'de Frank Kutsal Kudüs Krallığı ve diğer haçlılar devletlerinin kurulmasını sağlayan Baronların Haçlı Seferi; ve Filistin'de yerleşen Frank Haçlılarına destek sağlamak için 1101'de yapılan üç değişik Haçlı seferleri. Bunların devam edişi sırasında ve yanlarında daha da ek seferler mevcuttur. Örneğin, 1107 ile 1110 döneminde Baronların Haçlı Seferi sona erip Frank Kutsal Kudüs Krallığı kurulduktan sonra Norveç Kralı I. Sigurd 50 gemi ve 5000 Haçlı asker ile Filistin'e bir ek Haçlı Seferi yapmış; Sayda kalesini kuşatıp ele geçirmiş ve Haçlı "Sayda Hükümdarlığı" devletini kurmuştur. Birçok Birinci Haçlı Seferi hakkındaki tarih bu seferi ele almamaktadır. Haçlı Seferleri terimi, bu maddenin başında tanımlandığı gibi, Katolik Hristiyan Kilisesi'nin başı olan Papa'nın talebi ve çeşitli vaatleri üzerine, Müslümanların elindeki Orta Doğu toprakları (Kutsal Topraklar) üzerine gitme hedefli yapılan akınlar olarak bazen tanımlanmaktadır. 20. yüzyıl tarihçileri bu tanımı gayet dar kapsamlı ve eksik bularak tanımı daha da genişletip Katolik Kilisesi lideri "Papa"nın dindaşlarına kutsal görev olarak kabul edip ilan ettiği ve katılanların tüm günahlarının affedileceği vaadinde bulunduğu askeri seferlerin hepsini, hatta politik amaçlı hücumları bile, bu tanım içine almışlardır. Böylece yaklaşık 2 yüzyıllık bu dönem içinde, Haçlı orduları tarafından Müslümanlardan başkalarına karşı yapılan ve Kutsal topraklara gidiş hedefi olmayan bazı değişik amaçlarla da çeşitli Haçlı seferlerinin düzenlendiği iddia edilip bu seferler Haçlı seferi olarak kabul edilmişlerdir. Bunların başında Bizans'ın elindeki Konstantinopolis üzerine yapılan ve bu şehrin Haçlılar eline geçmesi ile sonuçlanan Dördüncü Haçlı Seferi gelmektedir. Bundan başka Avrupa'da Katolik olmayan özel mezhepli Hristiyan ve putperestlere karşı Haçlı Seferleri yapılmıştır. Bunlar arasında Fransa içinde Kathar mezheplilere karşı Albigeois Haçlı seferi; Baltık Denizi kıyısında yaşayan putperest Wend'lere; Livonyalılara, Estonyalılara ve Eski Prusyalılara karşı yapılan Kuzey Haçlı Seferleri bulunmaktadır. Ayrıca biraz daha tartışmalı olarak bazı tarihçiler Osmanlı Devleti'ne karşı Balkanlarda müttefik Hristiyanlar tarafından Haçlı Seferleri yapıldığı iddia edilebilmektedir. Haçlı Seferi tanımının genişletilmesi ile Papaların çok kere politik amaçlarla Haçlı Seferi ortaya çıkardıkları sonucu çıkartılmış ve aynen Haçlı seferi tanımlarına uygun politik Haçlı seferleri de bu tanıma eklenmiştir. Bu politik Haçlı Seferlere örnekler şunlardır: Papa III. Innocentius 1199'da Sicilya Krallığı kral naibi olan papanın politika düşmanı olan "Markward von Annweiler"e karşı bir Haçlı Seferi ilan etti. Bu sefere çok az sayıda Haçlı katıldı ve 1202'de Markward von Annweiler ölünce bu politik haçlı seferi sona erdi.[26] 1232'de Papa IX. Gregorius Kuzey Almanya'da Bremen Başpiskoposu'na zahire hasat vergisi vermeyip isyan eden ve başpiskopos tarafından aforoz edilen "Stedinger" adı verilen köylü isyancılara karşı Haçlı Seferi açtı. Toplanan Haçlı ordusu 27 Mayıs 1234'te isyancılara karşı "Altenscah Muharebesi"ni kazanıp isyanı bastırdı.[26] Kutsal Roma Germen İmparatoru II. Friedrich ve varislerine karşı olarak birkaç papa, değişik dönemde birkaç politik Haçlı Seferi ilan etti. 1240'ta Papa IX. Gregorius İtalya'da imparatorun papalık aleyhinde tutumu üzerine imparatoru tahttan indirip, onu aforoz edip, ona karşı bir politik Haçlı Seferi düzenledi. 1248'de Papa IV. Innocentius yine imparatora karşı bir politik Haçlı Seferi ilan etti ve imparator ölünce de, bu Haçlı Seferi, yerine tahta geçen oğlu IV. Konrad üzerine uzatıldığı ilan edildi. O da ölünce 1255-1266'da imparatorluk tahtına geçen Friedrich'in gayrimeşru oğlu Manfred'e de karşı Haçlı Seferi ilan edildi. 1250'de aynı papa onun oğlu ve yerine tahta geçen Konradin üzerine de Haçlı Seferi ilan etti.[26] İngiltere Kralı olan III. Henry üzerine gidilmek amacı ile 1215-1217 döneminde ve 1263-1265 döneminde günün papası tarafından iki defa politik Haçlı Seferi ilan edildi. 1215-1217 seferine katılanlara, Beşinci Haçlı Seferi'ne katılan Haçlılara verilen dinsel imtiyazların aynısının verileceği ilan edildi.[26] Seferler sırasında binlerce senyör ve şövalye öldü. Sağ kalanların bir kısmı da topraklarını kaybetti. Böylece feodalite rejimi zayıfladı. Avrupa'da merkezi krallıklar, güç kazanmaya başladılar. Feodalitenin zayıflamasıyla köylüler, çeşitli haklar elde ettiler. Türklerin batıya doğru ilerleyişleri bir süre için durdu. Bizans, Batı Anadolu'daki toprakların bir kısmını ele geçirdi. Haçlılar ile yapılan mücadeleler, İslam Dünyası'nı, Moğol saldırıları karşısında güçsüz bıraktı. Avrupalılar, İslam Medeniyeti'ni yakından tanıdılar. Akdeniz'de doğu-batı ticareti gelişti. Marsilya, Cenova, Venedik gibi Akdeniz limanları önem kazandı. Avrupalılar, seferler sonucunca dokuma, cam ve deri işleme sanatını geliştirdiler. Papaların ve kralların seferlere mali destek sağlamak için İtalyan bankerlerine başvurmaları, bankacılığı geliştirdi. Avrupa'da hayat standartları yükseldi. Ticaretle uğraşmaya başlayan şehir halkı, zenginleşerek burjuva sınıfını oluşturdular. Anadolu, Suriye ve Filistin, ekonomik bakımdan zarar gördü. Avrupa pusula, barut, kâğıt ve matbaanın yanında matematikle de tanışmış ve dolayısıyla Rönesans'ın kapısı aralanmıştır. El-Harezmi'nin özellikle cebir üzerine eserleri Avrupa'ya götürülmüş ve bu sayede Avrupalılar ikinci dereceden denklemleri nasıl çözmeleri gerektiğini görmüşlerdir. Yine El-Harezmi'nin eserleri sayesinde Avrupalılar sıfır sayısı ile tanışmıştır ki bu daha sonradan yapısında sıfır'ı barındırmayan Roman Rakamlarının elenmesini ve bunun yerine bugün bütün dünyanın kullandığı ve Arap rakamları olarak adlandırdığı (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) rakam sisteminin kullanılmaya başlanmasını beraberinde getirmiştir (İngilizcedeki "Zero" ve Almancadaki "Ziffer" ifadeleri Arapçadaki "Sıfır" ifadesinden türetilmiştir). El-Harezmi'nin bütün Batı bilim dünyasına etkisi o kadar büyük olmuştur ki ALGEBRA kelimesi bir kitabının başlığındaki "Al-Jabr" kelimesinden, ALGORİTMA ifadesi ise onun isminin değişik telaffuzundan türetilmiştir. Bizans'ın eserleri Avrupa'ya kaçırıldı. ^ O'Callaghan, Joseph F. (2003) Reconquest and Crusade in Medieval Spain, Philadelphia: University of Pennsylvania Press. s. 19 (9 Mart 2014 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi.) ^ Demirkent, Işın (1994) "Haçlı Seferleri Düşüncesinin Doğuşu ve Gelişimi", İÜ Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi Sayı:35, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi, s.65 ^ Demirkent, Işın (2012) Haçlı Seferleri Tarihi (Makaleler, Bildiriler, İncelemeler) 2. Baskı, İstanbul:Dünya Yayıncılık, s. 12 ^ Kırpık, Güray (2007) "Haçlı Seferlerinde Tanrı Barışı Müessesesi", SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilgiler Dergisi Sayı 16, Isparta 2007, sayı 16, s.84 ^ İbnü'l-Esir, (çev. Heyet) (1986) El Kâmil Fi't-Tarih Tercümesi, Cilt 10, İstanbul:Bahar Yayınları, s.227-230. ^ a b c d e f g h i j k l m n Bu Haçlı Seferi'nin nedenleri ve gelişimi için çok ayrıntılı bir referans olarak bakınız: Runciman, Steven (çev. Fikret Işıltan) (1998), Haçlı Seferleri Tarihi: İ. Cilt Birinci Haçlı Seferi ve Kudüs Krallığının Kuruluşu, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları ^ İngiliz tarihçisi Runciman bu safhaları "Halkın Haçlı Seferi"; "Baronların Haçlı Seferi" ve "1101 Haçlı Seferi" olarak üç safhaya ayırmaktadır. Diğer tarihçiler "1101 Haçlı Seferi"ni değişik bir Haçlı Seferi olarak görüp safhaları "Halkın Haçlı Seferi" ve "Baronların Haçlı Seferi" olarak sınıflandırmaktadırlar. ^ a b c Bunun kaynağı Alman yazarı Nikolas Jaspert olup İngilizce tercümesi Jaspert, Nikolas (2006), The Crusades, Londra: Routledge ISBN 10-0-415-35968-6 say. 42 ^ "Danışmendliler", Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, Cilt 8, s.123, İstanbul:Çağ Yayınları, 1992, ^ a b Demirkent, Işın (1996) "Haçlılar" TDV İslam Ansiklopedisi; İstanbul:Diyanet Vakfı Yayınları, cilt 14, s.315: Online:[1] 23 Ağustos 2018 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. ^ a b c d e f g h i Maalouf, Amin (çev. Mehmet Ali Kılıçbay) (1998),Arapların Gözüyle Haçlı Seferleri, İstanbul:Telos Yayıncılık ISBN 975-545-092-0 ^ Nicolle, David (Tr. çev.: L. Ece Sakar) (2011) Birinci Haçlı Seferi (1096 - 1098), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ISBN 9786053602538 s.14 ^ El Kamil, cilt 10/227-230 ^ Bu Türk asıllı olan Musul Atabeyi'nin ismi birkaç modern Türkçe tarih kitabında Gürboğa olarak verilmektedir. Ama Avrupa dillerinde ve onlardan çeviri kitaplarda "Kerboğa" veya "Kurboğa" olarak geçmektedir. Latince ve Avrupa dillerinde "Gürboğa" ismi telaffuz zor olup yazılması da gayet zor olup o günlerde yazılmış birincil kalma Avrupa asıllı kronik-tarihler ve belgelerde yalan-yanlış yazılmış ve takip eden yüzyıllarda da bu hatalar tekrar edilip durmuştur. Arapça bilen tarihçiler bile harfleri bile bu adın hatalı yazılışına katkı yapmışlardır. Bu Türkçe isim Arap harfleri ile okunup yazılma sırasında "Kerboğa", "Kurboğa", "Kürboğa" olarak anlamsız bir şekle girmiştir. ^ J.F Michaud (haz. Güray Kırpık), (2011) Haçlı Seferleri'nin İlginç Olayları, Ankara:Lotus Yayınları, s.215 ^ Peters, Edward (1998) The First Crusade: The Chronicle of Fulcher of Chartres and Other Source Materials University of Pennsylvania Press, s. 84. ^ Tamim ENSARİ-İslami Bakış Açısından Dünya Tarihi Pegasus Yay. S.178 10 Haziran 2020 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. ^ Demirkent, a.g.e s.135 ^ Bazı tarihçiler Ereğli, Konya yakınlarında çok kısa bir ara yapılan iki ayrı imha muharebesini, olasılıkla yine benzer niyetlerle, tek bir muharebe imiş gibi gösterip öyle ele almaktadırlar. ^ Savaş Sözlüğü, sf:187, Madde:Çocukların Haçlı Seferi ^ a b Runciman, Steven (çev. Fikret Işıltan) (1992), Haçlı Seferleri Tarihi: III. Cilt Akka Krallığı ve Haçlı Seferleri, Ankara:Türk Tarih Kurumu Yayınları ISBN 975-16-0511-3 ^ Michael Costen, The Cathars and the Albigensian Crusade, Manchester University Press 1997. s. 121. ^ Rene Grousset(çev. M. Reşat Uzmen), Bozkır İmparatorluğu, Ötüken Yayınları, 6. Baskı, İstanbul 2010 s.301 ^ Rene Grousset(çev. M. Reşat Uzmen), Bozkır İmparatorluğu, Ötüken Yayınları, 6. Baskı, İstanbul 2010 s.448 ^ Jonathan Riley Smith, The Crusades A History, 2. Baskı, New York 2005, s. 161 ^ a b c d e Lock, Peter (2006). Routledge Companion to the Crusades. New York: Routledge. ISBN 0-415-39312-4. s.258 ^ Oxford English Dictionary "crusade" terimi açıklaması Wikimedia Commons'ta Haçlı Seferleri ile ilgili ortam dosyaları mevcuttur. Demirkent, Işın (1997), Haçlı Seferleri, İstanbul:Dünya Yayıncılık, ISBN 975-7632-54-6. Maalouf, Amin (Tr. çev. Ali Berktay), (2006) Arapların Gözünden Haçlı Seferleri, İstanbul:Yapı Kredi Kültür Yayınları, ISBN 975-08-1121-6. Runciman, Steven (Tr. çev. Fikret Işıltan) (1998), Haçlı Seferleri Tarihi: I. Cilt Birinci Haçlı Seferi ve Kudüs Krallığının Kuruluşu, Ankara:Turk Tarih Kurumu

Yayınları ISBN 975-16-0187-8. Runciman, Steven (çev. Fikret Işıltan) (1992), Haçlı Seferleri Tarihi: II. Cilt Kudüs Krallığı ve Frank Doğu, Ankara:Türk Tarih Kurumu Yayınları ISBN 975-16-0497-4. Runciman, Steven (Tr. çev. Fikret Işıltan) (1992), Haçlı Seferleri Tarihi: III. Cilt Akka Krallığı ve Haçlı Seferleri, Ankara:Türk Tarih Kurumu Yayınları ISBN 975-16-0511-3. Nicolle, David (Tr. çev. L. Ece Sakar) (2011) Birinci Haçlı Seferi (1096 - 1098), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ISBN 9786053602538 s.14. Michaud, J.F. (Tr. çev. Güray Kırpık), (2011) Haçlı Seferleri'nin İlginç Olayları, Ankara:Lotus Yayınları ISBN 9756665688. " sayfasından alınmıştır Haçlı Seferleri, Orta Çağ'da Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında vuku bulmuş bir savaşlar serisidir. 1096 ile 1291 yılları arasında yapılmış olan 9 Haçlı Seferi'ne, Avrupa soyluları, şövalyeleri ve halkı büyük ilgi göstermiş ve zengin Doğu'nun topraklarını paylaşmak için yollara düşmüşlerdir. Hristiyanların ruhani lideri Papa'nın çağrısı ile toplanan ordular, Avrupa'nın lideri olmak isteyen krallar ve soylular tarafından yönetildi ve birçok noktada amacından saptı. Haçluların görünüşteki amacı kutsal toprakları ele geçirmek ve Hristiyanlığı yaymak olsa da, esasında para, ünvan ve şöhret için yapıldığı Batılı tarihçiler tarafından da kabul gören bir gerçektir. Özellikle IV. Haçlı Seferi, o dönemde dünyanın en gelişmiş şehri olan Konstantinopolis'in (İstanbul) yağmalanması ve yok edilmesi ile sonuçlandı. Aç gözlü Haçlı askerleri, Venedik Dükü Enrico Dandolo'nun yönetiminde İstanbul'a girdiler ve şehri baştan sona yağmaladılar. Bu yazıda Haçlı Seferleri tarihi hakkında bilgi bulabilirsiniz. İlk dört Haçlı Seferi, sebepleri ve sonuçları açısından tarihi daha çok etkiledi. Bu sebeple 1096 ile 1204 arasında gerçekleşmiş olan ilk 4 Haçlı Seferi'ni daha ayrıntılı inceleyeceğiz. Haçlı Seferleri Tarihi Hakkında Bilgi Haçlı Seferleri tarihi hakkında bilgi isimli yazımızda 11 adet başlık bulabilirsiniz. Yazı beklediğimden biraz daha uzun oldu. Ancak filmlere ilham veren bu olaylar hakkında ayrıntılı bilgi vermek gerekiyordu. Yazının sonunda ise Haçlı Seferleri'nin sebeplerini ve sonuçları hakkında özet bilgi bulabilirsiniz. Haçlı seferlerinin sebepleri arasında en başta geleni Doğu Akdeniz ticaretini ele geçirmekti. Orta Çağ'da Akdeniz ve çevresi, dünyanın en çok para kazandıran ticaret bölgesiydi. Doğu Akdeniz ticaretine egemen olan Bizans İmparatorluğu ve İslam Dünyası, silkinip güç toplamaya başlamış olan Batı Avrupa'nın gözünde önemli rakiplerdi. 1071'deki Malazgirt Savaşı ve büyük toprak kayıpları, Bizans İmparatorluğu'nu derinden sarmış ve 10 yıl süren bir iç savaşa yol açmıştı. Bu karmaşanın ardından tahtı ele geçiren I. Aleksios Komnenos, 1081 yılında istikrarı sağlamayı başardı. Türklerden kaybedilen toprakları almayı çok isteyen, ancak gücü yetmeyen Aleksios, 1095 yılında Papa II. Urban'a elçiler gönderdi. İmparator, Anadolu'nun içlerine kadar sokulmuş olan Türkleri bertaraf etmek için Batı dünyasından paralı askerler talep etti. Papa, imparatorun davetini ciddiye aldı ve 1095 yılında Fransa'da Clermont Konsili'ni topladı. Konsilde Batı Avrupa'nın kralları ve soylularına, Müslümanların kontrolü altındaki kutsal toprakların geri alınması için toplanma ve bir ordu kurma çağrısı yaptı. Papa'nın çağrısı askerler ve halk arasında inanılmaz ölçekte bir talep gördü. İnsanlar bu askeri seferi, aynı zamanda bir hac ziyareti olarak da görüyorlardı. Merak, dini duygular, kahraman olma isteği, mevki ve para hırsı gibi duygular insanlarda müthiş bir motivasyon sağlıyordu. Haçlı Seferleri, aynı zamanda Tapınak Şövalyeleri, Hospitaller ve Töton Şövalyeleri gibi gizemli şövalye gruplarının oluşmasına zemin hazırladı. Bu gruplar, Avrupa'dan kutsal toprakları ziyaret edecek olan Hristiyan hacılar için hac yollarının güvenliğini sağlamayı kendine görev edinmişti. Haçlı seferlerinin başlaması, her grubun kendine göre çıkarları nedeniyle gerçekleşti. Papa'nın, Batı Avrupa krallarının ve Bizans İmparatorunun farklı beklentileri vardı. Bu çıkar çatışmaları IV. Haçlı Seferi'nde Hristiyanların birbirine düşmesine yol açacaktı. Birinci Haçlı Seferi sırasında Batı Avrupa ülkelerinden oluşan 4 tane büyük ordu birleşti. Bu dört büyük ordunun başında, Saint-Gilles'li IV. Raymond, Bouillon'lu Godfrey, Vermandois'li Hugh ve Taranto'lu Bohemond isimli krallar, prensler ve şövalyeler vardı. Bu dört ordu, önce Bizans'ın başkenti Konstantinopolis'e (İstanbul) gidecekti. Oradan da Anadolu'ya ve de nihai hedef olan Kudüs'e varacaklardı. Bu amaçla 1096 yılında Avrupa'dan yola koyuldular. Peter the Hermit ve İlk Düzensiz Birlikler Soyluların yönetimindeki bu nizami ordunun haricinde, tamamen ayaktakımından oluşan, disiplinsiz bir ordu daha toplandı. Kendisine "Halkın Haçlı Seferi" adını veren bu grup, Peter adında insanları vaazları ile etki altında bırakan bir keşiş tarafından yönetiliyordu. Çapulculardan oluşan bu ordu, Anadolu'ya zırh kuşanmış şövalyelerden önce vardı. Bizans İmparatoru Aleksios Komnenos, Peter'in komutasındaki bu düzensiz birlikleri uyardı ve komutanları beklemelerini söyledi. Ancak imparatorun sözlerine kulak asmayan bu grup, -kahraman olmak için- Anadolu içlerine doğru ilerledi. Anadolu'da konuşlanmış olan Selçuklu Türkleri, Afyonkarahisar yakınlarında bu öncü birlikleri ağır bir bozguna uğrattı. Haçlılar Konstantinopolis'e (İstanbul) Varıyor Dört Haçlı ordusu Bizans'ın başkenti Konstantinopolis'e vardığında, İmparator Aleksios, Haçlı liderlerine Türklerden geri alınan toprakların kendisine iade edileceği konusunda yemin ettirdi. Böylece Büyük Selçuklu Devleti'ne Malazgirt Savaşı (1071) sonrasında kaybedilen topraklar geri alınacaktı. 1097 yılının baharında, Haçlılar günümüzün İznik şehrine yürüyüşe geçtiler. Burası o dönemde Selçukluların başkentiydi. Mahşeri bir kalabalığa sahip Haçlı birliklerine karşı duramayan İznik, bir ay içinde düştü. Haçlıların Kudüs'ü Ele Geçirmesi Bizanslılar ve Haçlılar arasındaki pamuk ipliğine bağlı ittifaka rağmen, birleşik ordular 1098 yılında Antakya'ya varmayı ve Orta Çağ'ın bu kıymetli şehrini ele geçirmeyi başardılar. Antakya, İmparator Konstantin'in Hristiyanlığı kabulünden beri en önemli 5 psikoposluk merkezinden biriydi. Bu şehirler Hristiyanlığın temelini atan İznik Konsili'nde (M.S. 325) belirlenmişti. Kutsal olarak kabul edilen şehirler sırasıyla Roma, İstanbul, Antakya, Kudüs ve İskenderiye idi. Antakya'ya kimin hakim olacağı tartışmaları sürerken (hem Bizans ve hem de Haçlılar hak iddia ediyordu) Haçlı orduları Kudüs'e doğru devam ettiler ve o dönemde Fatımiler'in (Mısır Merkezli İslam Devleti) elinde olan Kudüs'ü kuşattılar (1099). Kuşatma sırasında şehre teslim olması için çağrı yapıldı. Şayet Müslümanlar teslim olursa, kadın ve çocuklara zarar gelmeyecek ve erkekler esir alınacaktı. Ancak verilen söz tutulmadı ve yüzlerce insan kılıçtan geçirildi. Kudüs, Haçlıların egemenliğine geçti. Haçlıların kısa sürede hedeflerine ulaşmasının ardından, birliklerdeki insanların büyük bir kısmı ülkelerine döndüler. Kazanılan toprakları elde tutmak için, büyük duvarlarla çevrili kaleler inşa edildi ve şehir-devletleri kuruldu. Bunlardan en önemlileri Urfa (Edessa), Kudüs (Jerusalem), Antakya (Antioch) ve Trablus (Tripoli) idi. Haçlılar yaklaşık 40 yıl boyunca kutsal toprakları ellerinde tutmayı başardılar. Ancak bu sırada Müslümanlar da yeniden organize olmaya ve düşmana karşı birleşmeye başlamışlardı. Sünniler ve Şiiler arasındaki mezhep çatışmaları rafa kaldırıldı ve Haçlılara karşı Kutsal Savaş (Cihat) ilan edildi. Edessa Krallığı, Müslümanların Eline Geçiyor Selçuk Atabeyi Imadeddin Zengi (Imad ad-Din Zengi) tarafından, Haçluların kuzeydeki en önemli krallığı olan Edessa Krallığı ele geçirildi. Günümüzün Urfa şehrinde kurulmuş olan bu krallığın düşmesi, Avrupa'da büyük yankı uyandırdı. Çünkü Kudüs tehlikeye girmişti. Bunun üzerine Fransız Kralı VII. Louis ve Alman Kralı III. Konrad tarafından, 1147 yılında İkinci Haçlı Seferi başlatıldı. Alman Kralı Konrad, doğrudan İç Anadolu üzerinden ilerlemek istedi, ancak Eskişehir yakınlarında Selçuklular tarafından büyük bir yenilgiye uğratıldı. İznik'e kadar geri çekilip, Bizans'a sığınmak zorunda kaldı. Alman ordusunun başka bir kolu, sahildeki Bizans topraklarından ilerlemiş ve Kudüs'e varmıştı. Fransız Kralı Louis ise önce doğrudan Antakya'yı ziyaret etti ve oradan Kudüs'e geçti. Böylece tüm Haçlı ordusu Kudüs'te toplanmıştı. Normalde İkinci Haçlı Seferi'nin amacı, Urfa'yı (Edessa) Müslümanlardan geri almak ve tehlikede olan Antakya Haçlı Krallığı'nı kurtarmaktı. Şayet Antakya da düşerse, Kudüs'ün de kaybedilmesi söz konusuydu. Şam Kuşatması ve Haçluların Mağlup Olması Ancak Haçlılar bunu yapmak yerine, konuşlandıkları Kudüs'ten hareket ederek, Orta Çağ'ın en önemli ticaret kavşaklarından Şam'ı (Damascus) ele geçirmek amacıyla, şehri kuşattılar. Şehrin valisi, Selçuk Atabeyi -Imadeddin'in yerine geçen oğlu- Nureddin Zengi'den (Nur ad-Din Zengi) yardım istedi. Birleşik İslam orduları, Haçlıları büyük bir yenilgiye uğrattı ve II. Haçlı Seferi tam bir fiyasko ile sonuçlandı. Haçlılar Mısır'ı defalarca ele geçirmeye çalışmış, ancak başarılı olamamıştı. Mısır'ın zorda olduğunu gören Nureddin Zengi'nin orduları, Kahire'ye bir sefer düzenleyip orayı ele geçirdiler ve Haçluları kovdular. Bu başarılı seferi yürüten Vezir Shirkuh (Sadrazam) ve yeğeni Selahaddin (Salah ad-Din Yusuf ibn Ayyub) idi. Vezir Shirkuh ve Nureddin Zengi'nin kısa aralıklarla ölmesiyle, ordu tamamen Selahaddin'in (Eyyubi Hanedanı'nın Kurucusu) himayesine geçti. Selahaddin Eyyubi'nin hedefi Kudüs Haçlı Krallığı'nı yıkmak ve Kudüs'ü geri almaktı. Kudüs'ün Selahaddin Eyyubi Tarafından Geri Alınması Kaderin bir cilvesi olarak, Haçlılara karşı girişeceği savaşı meşru kılan bir dizi olay vuku buldu. Raynald of Châtillon isimli Haçlı liderinin kervanları yağmalaması ve ticareti felç etmesi Selahaddin'e istediği fırsatı vermişti. Selahaddin'in Haçlılarla yapılan Hattin Savaşı'nda kazandığı zafer, Müslümanlara Kudüs, Akka ve Yafa gibi şehirlerin kapılarını açtı. Tarihçilere göre Papa III. Urban, Kudüs'ün düşmesi nedeniyle kahrından öldü. Cennetin Krallığı Filmi Hakkında Not Kudüs Krallığı'nı yöneten V. Baldwin ölünce, kız kardeşi Sybilla ve kocası Guy of Lusignan tahta çıktılar. Üst satırlarda bahsettiğimiz Raynald of Châtillon'un yaptığı barbarlıklar, onu Orta Doğu'nun en nefret edilen adamı yapmıştı. Hattin Savaşı'nda Selahaddin, fırsatını bulur bulmaz Raynald'ı infaz etti. Bu konular Orlando Bloom'un başrolünü oynadığı Cennetin Krallığı filmine (Bkz: Kingdom of Heaven) de ilham vermiştir. III. Haçlı Seferi İçin Papa Tarafından Çağrı Yapılıyor Yeni Papa VIII. Gregorius, kutsal toprakları kurtarmak için Üçüncü Haçlı Seferi için çağrı yaptı. Alman Kralı Frederick Barbarossa, Fransa Kralı II. Filip ve İngiltere Kralı I. Richard (Aslan Yürekli) ordularını toplayıp yola çıktılar. Kutsal Roma Germen Kralı Frederick Barbarossa, Anadolu içlerine doğru ilerlediği sırada Göksu Nehri'nde atının tökezlemesi sonucu nehre düştü ve boğularak öldü. Bunun üzerine ordusu savaşmadan Almanya'ya geri döndü. Aslan Yürekli Richard ve Selahaddin Eyyubi İngiliz Kralı Richard'ın ordusu ise Arsuf yakınlarında Selahaddin'in birliklerinin saldırısına uğradı. İlk anda bir şaşkınlık yaşasa da, karşı koymayı başardı ve saldırıyı püskürttü. Kudüs önlerine kadar gelen Richard, kendisine yapılan baskıya rağmen şehri kuşatmak istemedi. Yafa Antlaşması İle Barış Tesis Ediliyor Akka ve Yafa şehirlerini Müslümanlardan geri alan İngiltere Kralı Richard, Selahaddin Eyyubi ile Yafa Antlaşması'nı imzaladı. Bu barış antlaşması gereğince iki taraf arasında 3 yıl sürecek bir ateşkes ilan edilmiş, Müslüman ve Hristiyan hacıların can güvenliği karşılıklı garanti edilmişti. Kudüs Haçlı Krallığı bölgede varlığını sürdürecek olmasına rağmen, Kudüs şehri Müslümanlar'da kaldı. 7. Yüzyıl'ın sonunda, yani 1198 yılında Papa III. Innocent, Dördüncü Haçlı Seferi için çağrı yaptı. Hedef her zaman olduğu gibi Kudüs ve çevresindeki kutsal toprakları geri almaktı. Ancak Avrupa ve Bizans İmparatorluğu arasındaki güç savaşı (ekseriyetle Akdeniz ticaretindeki üstünlük için) ve mezhep kavgaları (Katolikler ve Ortodokslar arasında) bu seferi gölgeledi. O zamana kadar yapılmış diğer Haçlı seferlerinde, Bizans imparatorları temkinli davranmış ve Haçlıları kendi topraklarına zarar vermeden Antakya ve güneyine sevketmeyi başarmıştı. Ancak 4. Haçlı Seferi sırasında Bizans içinde bir dirlik yoktu ve hatta taht kavgaları baş göstermişti. İmparator III. Aleksius'u devirmek için, kuzeni bir darbe yapmaya hazırlanıyordu. Bu amaçla da Haçlılardan yardım istedi. Haçlılar gelip, III. Aleksius'un alaşağı edilmesine ve yerine kuzeni IV. Aleksius'un tahta çıkmasına yardımcı oldular. Ancak kendilerine söz verilen ganimetleri almadan, yeni imparator bir suikaste uğradı. IV. Aleksius'un ölmesinin başlıca sebeplerinden biri, Ortodoks Bizans'ı, Katolik Kilisesi'ne ve dolayısı ile Papa'ya bağlamak istemesiydi. Elbette oldukça tutucu olan Bizans halkı bunu kabul etmedi ve yeni imparatoru, Latinler (Katolikler) ile ilişkilerinden dolayı cezalandırdı. Ancak Haçlılar'ın yeni imparatordan büyük beklentileri vardı. Bunu da kaba kuvvetle şehri yağmalayarak elde etmek istediler. Sonuç olarak da tarihte Konstantinopolis'te Latin İstilası olarak bilinen olay vuku buldu. Dünyanın en güzel şehirlerinden Konstantinopolis (Bizans dönemi İstanbul) yerle bir edildi ve yağmalandı. Tüm kıymetli anıtları, heykelleri, kutsal emanetleri ve altınları İtalya'ya kaçırıldı. Beşinci Haçlı Seferi, Avrupa'da Antik Çağ'dan kalmış pagan unsurların temizlenmesine de hizmet etti. Kilise tarafından sapkın olarak ilan edilen bu grupların üzerine gidildi. 1216'da düzenlenen 5. Haçlı Seferi, Mısır'ı karadan ve denizden kuşattı. Selahaddin Eyyubi'nin yeğeni Kamil bin Adil tarafından püskürtüldü ve başarısız bir şekilde sona erdi. 1229'da Altıncı Haçlı Seferi'nde İmparator II. Frederick (Kutsal Roma İmparatoru), Kamil bin Adil ile bir sözleşme yaparak, Kudüs'ün geçici olarak Haçlıların himayesine geçmesini sağladı. Ancak antlaşmanın süresi dolunca Müslümanlar, kolaylıkla Kudüs'ü geri aldılar. 1248 yılına gelindiğinde, Fransa Kralı IX. Louis, Mısır'a bir sefer düzenledi. Yedinci Haçlı Seferi olarak bilinen bu girişim de büyük bir fiyasko ile sonuçlandı. Memlüklüler Tarafından Haçlıların Sökülüp Atılması Haçlılar yüzyıllar boyunca Suriye, Filistin ve Mısır gibi İpek Yolu ticaretinin kavşak noktalarını ele geçirmek için kıvranıp durmuşlardı. Ne var ki, düzenlenen 7 Haçlı Seferi sonunda elde edilen sonuç ise tatmin edici değildi. Üç önemli şehir olan Kudüs, Yafa ve Akka'dan geriye elde yalnızca Akka kalmıştı. Memlükler, İslam Devleti'nde (Eyyubi Hanedanı) görev yapan bir askeri grup iken, Mısır'ı tamamen ele geçirdiler ve tüm Orta Doğu'ya yayıldılar. Yaptıkları önemli şeylerden ilki, Cengiz Han ve diğer Moğol gruplarının saldırılarına karşı koymak ve Kutsal Toprakları, işgalci kavimlere karşı savunmak oldu. Memlüklüler 1268 yılında Antakya Haçlı Krallığı'nı da ele geçirince, Haçlılardan kalan bakiyelerin büyük bir kısmı tasfiye edilmiş oldu. Antakya'nın düşmesiyle çılgına dönen Fransız Kralı IX. Louis 1270 yılında Sekizinci Haçlı Seferi'ni başlattı. Amacı Suriye'yi ele geçirmek ve Müslümanların ticaret yollarını felç etmekti. Bu amaçla Doğu Akdeniz'e gelmek yerine, öncelikle Tunus'a gitti ve orada öldü. İngiltere Kralı I. Edward da 1271'de Dokuzuncu Haçlı Seferi'ni düzenledi. Ancak hiçbir kayda değer başarı kazanamadan döndü. Nihayet Haçlılardan kalan son şehir olan Akka da, 1291 yılında Memlüklüler tarafından ele geçirildi ve Haçlı Seferleri sona erdi. Artık Orta Doğu'da, Haçlı ordularına lojistik destek sağlayacak hiçbir nokta kalmamıştı. Haçlı Seferleri'nin sonuçları, genel anlamda bakıldığında Hristiyan Avrupa için büyük bir fiyaskodur. Askeri anlamda büyük kayıplar verilmiş ve karşılığında hiçbir somut sonuç elde edilmemiştir. Ancak Haçlı Seferleri'nin günümüz dünyasına dolaylı etkileri ve hatta sağladığı kazanımlar da olmuştur. Bu seferler sırasında çok büyük bir süratle denizden ve karadan ilerleme ve lojistik destek sağlama ihtiyacı doğmuş ve bu konuda çözümler üretilmiştir. Gemi inşa etme, birlikleri hızla sevketme ve kaynakları doğru kullanma mecburiyeti doğmuştur. Bu zorlayıcı koşulların sonucunda, Avrupa'da askerlik mesleği gelişmiş ve kurumsallaşmaya başlamıştır. Haçlı Seferleri'nin ilk etapta Vatikan'ın gücünü doruğa ulaştırdığı ve Papa'ya eşi benzeri görülmemiş bir güç ve servet sağladığı doğrudur. Ancak uzun vadede Haçlı Seferleri sayesinde, Batı Avrupa'nın, skolastik düşünce sebebiyle içinde sıkışıp kaldığı "Karanlık Çağ" aşılmış ve Rönesans'a giden süreç başlamıştır. Sonuç olarak, Müslüman Doğu'nun o dönemde daha üstün pozisyonda olan kültürü ve askeri kabiliyeti, Hristiyanları da kendini geliştirmeye zorlamıştır. Haçlı Seferleri Tarihi, Doğu'nun gözünden bakıldığında vahşi, ahlak dışı ve barbarca saldırılar bütününden başka bir şey değildir. Müslümanların ve hatta Musevilerin katledildiği bu savaşlar, bugün hala yüzleştiğimiz Batı ve Doğu ayrımını derinleştirmekten başka bir işe yaramamıştır. Kaldı ki, Hristiyan olduğu halde Bizanslılar bile Haçlı Seferleri'nin yıkıcı doğası ile yüzleşmiş ve kendileri için İstanbul'un Fethi'ne (1453) kadar sürecek olan çöküş dönemi başlamıştır. Son Söz Haçlı Seferleri'nin tarihi hakkındaki özet yazısını kaleme alırken bu kaynaktan bolca faydalandım. Uzun bir zamanı kapsayan tarih yazılarında, bir zaman çizelgesi oluşturmak çok önemli ve ben de bunu en iyi yapan yabancı sitelerden (özellikle History.com) faydalandım. Yazıyı yazarken tek bir kaynaktan ilerlemek yerine, her adımda Wikipedia gibi online ansiklopedilerin ilgili sayfalarından doğrulama yaparak ilerledim. Zaten yazı içinde adı geçen karakterlerin Wikipedia sayfalarına giden mavi renkli linkleri görebilirsiniz. Son olarak yazıyı zenginleştirmek için ChatGPT'nin yeni görsel üretme motoru olan DALLE'den faydalandım. Geçmişte bu tarz tarih yazılarını görseller ile desteklemek çok zor oluyordu. Ancak DALLE gibi yapay zeka programları tarih yazıları için taze kan oldu. Haçlı Seferleri Tarihi Hakkında Bilgi by Serhat Engül

- garanipade
- https://asmaalwasmi.com/userfiles/files/59813625776.pdf
- https://dev-intranet.publiticket.fr/intranet/upload_fckeditor/file/konijered_wuvewumapiwu.pdf
- http://az-volnycas.cz/volnycas/fckphotos/file/df6edaf8-bfd2-41e3-a789-df47c38d48cf.pdf
- hapifegi
- http://ns.dh-cell.net/ckfinder/userfiles/files/66631656234.pdf
- academy sports westbank expressway
- kabo
- https://bktdh.vn/userfiles/file/bfa40526-5dc9-4cf4-9980-318f04b3b5b3.pdf
- https://holocaustresearch.pl/nowy/photo/file/50350f0d-d0c3-4e70-a378-149a05963c26.pdf
- http://5lovestartw.com/CKEdit/upload/files/78154601174.pdf
- http://inlocoodontologia.com.br/assets/kcfinder/upload/files/gobuxepaxekol_milirajedufewa.pdf
- kujikifona
- https://intimtreningdebrecen.hu/frontend/ck/kcfinder/upload/files/genoji_sapofi.pdf
- https://lacausedeslivres.com/userfiles/file/1e0d9fa8-5113-4f6b-a092-7016b3fe77e1.pdf
- practice test geeks cna